

Jongerenactiviteiten 2010 - 2011

Henk van der Leest

Op 17 juni 2010 is de Jongerenwerkgroep bij elkaar geweest. Naast het vaststellen van het activiteitenprogramma voor het komende seizoen, heeft de werkgroep ook nagedacht over de inhoud van het programma en de organisatie. De werkgroep kwam tot de conclusie dat het programma staat en dat de deelname, op een enkele uitzondering na, goed was. Wat betreft de organisatie heeft een van de werkgroepleden voorgesteld om voortaan bij de vaststelling van het programma de excursies en activiteiten op een vaste dag te plannen. Deelnemers weten dan ruim van te voren wanneer er een excursie of activiteit gepland is en kunnen daar rekening mee houden. Ook de excursieleiders weten ruim van te voren op welke datum ze een excursie of een activiteit moeten leiden en kunnen dan tijdig voorbereidingen treffen. Door de data van de excursies en activiteiten op de website en in de Winterkoning te vermelden kunnen ook andere belangstellenden daar kennis van nemen en er op inspelen. We hebben besloten om hier het komende seizoen mee te experimenteren.

Op de website van de vogelwerkgroep is een pagina speciaal gewijd aan de jongerenactiviteiten. In de Winterkoning is dat niet het geval. Jeugdleden die de Winterkoning ontvangen zien daar niets in terug van 'hun' activiteiten. Daar willen we verandering in brengen door de jongeren hun 'eigen' rubriek in de Winterkoning te geven. Naast beknopte verslagen van excursies en activiteiten en aankondigingen van de excursies in het komende kwartaal, willen we jeugdleden in de gelegenheid stellen zelf materiaal (tekst, foto's) aan te leveren waardoor het nog meer 'hun' rubriek wordt. Cees Baart neemt de redactie van deze jongerenpagina op zich.

Het programma voor de periode september 2010 t/m juni 2011 wordt ingevuld en vastgesteld. In afwijking van andere jaren worden de excursies en activiteiten op een vaste dag in de maand vastgesteld: altijd zondag beginnend om 9.30 uur achterzijde (west) van station Castricum. Het concept programma 2010 – 2011 is als volgt.

Datum	Excursieleiders	Onderwerp
12 september	Henk v.d. Leest Cees Baart	Ondergelopen bollenlandjes (auto-excursie)
10 oktober	Hans Stapersma Huub Huneker	Vogeltrek Strandplateau

7 november	Jos Vroege Henk v.d. Leest	Vinkenbaan
12 december	Jan Baart Jan Castricum	Doe activiteit: nestkastjes, voederplankje en voederautomaten maken
14 januari	Jan Baart Arend de Jong	Bosuilen
13 februari	Cees Baart Jan Castricum	Doe activiteit
13 maart	Henk v.d. Leest Jan Baart	Roofvogels
10 april	Jan Castricum Nog in te vullen	Weidevogels
15 mei	Cees Baart Jan Baart	Nachtegalenexcursie
5 juni	Hans Stapersma Dick Dekker	Zwanenwater (auto-excursie)

Verder zijn er nog wel wat leuke tussendoortjes te organiseren. Leden die suggesties hebben, of die willen meedoen met de jongerenactiviteiten, kunnen zich melden bij de jongerenwerkgroep. Die bestaat op dit moment uit: Cees Baart (tel. 072-5337870), Jan Baart (tel. 072-5061023), Jan Castricum (tel. 072-5053566), Henk van der Leest (tel. 0251-655800), Hans Stapersma (tel. 06-22684313) en Jos Vroege (tel. 0251-672774).

Jongerenrubriek "HET WINTERKONINKJE" (voorlopige naam)

Cees Baart

Eind juni heb ik jullie als jeugdleden van onze vereniging een mail gestuurd over een idee om ook voor jullie een pagina in het clubblad 'de Winterkoning' in te ruimen. Dat mag ook wel, want jullie zijn intussen met zijn tien lid ! Vandaar dat ik tijdens de vergadering van de werkgroep Jongeren heb voorgesteld om in het clubblad ook een pagina voor jullie op te nemen; een pagina van de jeugdleden !!

Jullie kunnen hier jullie eigen vogelervaringen en belevenissen beschrijven, want buiten de door ons georganiseerde excursies om zullen jullie ook vast wel eens leuke dingen meemaken en zien. Wie weet zijn jullie naar een leuk gebied in Nederland geweest en hebben jullie een gouden tip; wie weet, een leuke vogelgrap. Wat je wil schrijven maakt eigenlijk niet zo veel uit. Het lijkt me alleen logisch, dat het wel met onze gevederde vrienden te maken heeft.

Ik heb de redactie van "de Winterkoning" laten weten, dat ik voor de kopij van de pagina van de jeugdleden wil gaan zorgen. Wat jullie gaan schrijven, kun je dus naar mij mailen (cam.baart@quicknet.nl). Ik hoop, dat jullie het een leuk idee vinden. Voor dit moment heb ik twee vragen:

1. Wie weet een leuke naam voor jullie pagina? Wil je mij dit dan zo snel mogelijk mailen? Zodra ik de namen van jullie gekregen heb, zal ik jullie deze mailen om er samen een uit te kiezen. Voor deze keer heb ik de naam, die Anne-Wieke en Mareljine bedacht hebben, gebruikt.
2. Kunnen jullie me voor half november je 'vogelverhaal' sturen?

Verder zal ik jullie pagina aanvullen met:

1. Een korte samenvatting van de door jullie gemaakte excursieverslagen van de afgelopen maanden, zodat ook de andere leden deze kunnen lezen.
2. Een overzicht van de komende excursies met datum, de bestemming en de excursieleider. Op deze manier kunnen ook de volwassen leden weer andere jongeren in hun familie- of kennissenkring op de excursies wijzen. Voor de komende periode: zie het stukje van Henk van der Leest hiervoor in de Winterkoning.

Samenvatting excursieverslagen jongeren

Verslag van de roofvogelexcursie van zondag 21 maart 2010.

Met 13 deelnemers gingen we op pad. We begonnen in een half bebost gebied. Daar zagen we een paar Buizerds, een Vlaamse Gaai, een Goudhaantje en we hadden daar een Appelvink gehoord. Toen gingen we naar de Hoep. Daar leerden we hoe je de roofvogel kunt onderscheiden. We leerden ook dat je aan de veren kon zien hoe ze jagen. Hierna gingen we naar de hoogste berg en zagen we best wel veel Buizerds, een Graspieper, een Houtsnip en tot slot een Sperwer.

Verslag van de weidevogelexcursie van zondag 25 april 2010.

We fietsten eerst naar de vogelrijke plasjes langs de Provinciale weg naar Uitgeest. Onderweg hoorden we een Braamsluiper en zagen we deze later samen met een Fitis in een boompje zitten. Ook stopten we voor een groep Brandganzen en een Kleine Mantelmeeuw. Bij de plasjes van De Grote Ven stikte het van de vogels. We zagen Tureluurs, Krakeenden,

Boerenzwaluwen, een paartje Slobeend, heel veel Kluten, Grutto's, Visdieven, Bergeenden en Kieviten. Ook vloog er een Buizerd over. Daarna vertrokken we naar de Hempolder, een zeer nat laagveengebied waar de vogels lekker makkelijk eten kunnen vinden. Hier zagen we Kieviten, Grutto's, Visdieven, Kluten, Hazen, Kuifeenden, Grauwe Ganzen, Grote Canadese Ganzen, drie Lepelaars, Smienten (bijzonder voor de tijd van het jaar), Nijlgansen en een Witte Kwikstaart. Toen we weer weggingen zagen we nog Bruine Kiekendieven en hoorden we een Rietzanger zingen.

Verslag van een reis van VWG Midden-Kennemerland naar de Wartamonding en aangrenzende gebieden in West-Polen op 7-15 mei 2010

Kees Roselaar

Kokmeeuwen, witwangsterns en witvleugelsterns

foto: Arend de Jong

Inleiding

Aan de reis naar de Warta-monding in Polen werd deelgenomen door Dick Broersen, Ed van Houten, Martine Kamminga, Marian van Leeuwen, Jan van Leeuwen, Kees Roselaar, Peter Schinkelshoek, Arie Tamis, Klaas Tijssen, Renie van der Werf, Jaap Walta, en Joop Zuiderwijk, verdeeld over drie auto's. De eerste dag nam ook Sander Schagen aan de excursie deel, die al enkele dagen in de Warta-mond en omgeving geïnventariseerd had. De dagelijkse excursieleiding was in handen van Arend de Jong, die nabij het gebied een vakantiehuisje heeft, van waaruit hij al een week voor onze komst het terrein grondig verkende, daarbij gesteund door ervaringen bij eerdere verblijven. Marian en Renie hadden de technische leiding, soms geholpen door Manda en Alke, de vrouw en dochter van Arend die het Pools machtig waren. Bovendien liet Manda Arend vrijelijk over de auto beschikken toen Renie onverwacht door droeve familieomstandigheden eerder naar huis moest en er problemen kwamen met het vervoer.

Hoewel Arend soms wakker heeft gelegen door zorgen over wat hij ons de volgende dag weer moest voorschotelen, kunnen we niet anders zeggen dan dat hij een zeer gevarieerd en succesvol programma had samengesteld. Hoewel het natuurlijk gaat om de natuurbeleving en niet om het aantal soorten, kwamen we toch tot 153 vogelsoorten in Polen, plus 7 extra 'onbevestigde' soorten (door maar een deelnemer gezien of gehoord, of door meer deelnemers als niet helemaal overtuigend beschouwd), plus 8 extra soorten onderweg in Duitsland en Nederland. Om Arend verder wakker liggen bij eventuele volgende reizen te besparen, wordt het excursieprogramma van mei 2010 hieronder nauwgezet gereproduceerd.

Reis- en excursieschema

Vrijdag 7 mei: heenreis over Amsterdam-Enschede-Osnabrück-Hannover-Magdeburg naar Frankfurt am Oder, en, in verband met stremmingen op de E30, verder over Slubice-Osno Lubuskie-Sulecin naar het vakantiehuisje van Arend bij Swierczow (onder Lubniewice), waar bij het kampvuur een drankje geserveerd werd. Daarna naar ons hotel 'Pod Lasem' ('Onder de bomen') in het nabije Glisno. Rijtijd over de 860 km 11 uur (06:00-17:00), inclusief het bij de deur ophalen van de deelnemers en stops op 3 Raststätten.

Zaterdag 8 mei: Rond 09:00 uur, 'Ortolanenlaantje' aan oostzijde van Glisno (weg naar Nowa Wies; keienlaantje gescheiden van velden door oude eiken). Daarna via Lubniewice (met kort bezoek aan het dorpspark bestaande uit dikke oude bomen) en Krzeszyce naar Slonsk. Daar

wandeling over betonpad langs de Postomia noord-west van Przyborow door de grotendeels onder water staande oeilanden van de Warta; de kijkhutten langs dit pad waren door bevervraat niet veilig meer te betreden. Een pad door het moeras noord van Przyborow werd ook bezocht maar stond grotendeels onder water. In namiddag wandeling over de dijk van de Warta-polder van Slonsk naar NNO (van de brug over de Postomia naar het gemaal), uitkijkend over de onder water staande Warta-oeilanden en de weiden, meertjes, bosjes en moerasjes van de Warta-polder. Terug via Miechow en Jamatow naar Lubniewice (onderweg speurend naar vogels in akkerland) en door naar Glisno.

Zondag 9 mei: wederom even naar het Ortolanenlaantje, daarna de ochtend doorgebracht aan het meertje en op het ruderale veld bij de Oeverwaluw-kolonie iets zuidoost van Lubniewice. Middageten in de hooilanden van de Warta-polder bij een brugje over het Berna-kanaal noordwest van Rudnica, gevolgd door een rit/wandeling over het hobbelige zandpad over de zuidelijke Warta-dijk van Kolczyn naar het noordoosten, met uitzicht op hooilanden, moerasbos, rietvelden en meertjes tussen Warta en Berna-kanaal zuidwaarts en op de smalle half ondergelopen Warta-oeilanden en wilgenstruweel noordwaarts; vervolgens naar west over de zuidoostelijke dijk van de Warta van Kolczyn tot iets west van de brug over de Warta zuid van Nowiny Wielka, met op de terugweg nog een bezoek aan het akkerland bij Osiecko, oost van Lubniewice, tevergeefs op zoek naar Kuifleeuwerik die hier tot voor kort voorkwam.

Maandag 10 mei: rit over smalle weggetjes door het vlakke polderland zuid van de Warta naar de Warta-brug zuid van Nowiny Wielka (waar we 9 mei geëindigd waren), vervolgens westwaarts over de Warta-dijk naar het gemaal bij Slonsk (waar we 8 mei geëindigd waren), naar het zuiden uitkijkend over oude (en vaak vervallen) boerderijen en de hooilanden van de Warta-polder, in het noorden voor een deel onmiddellijk uitkijkend op de rivier, maar soms begrensd door moerassige oeilanden of (zoals bij Kłopotowo) op hoger gelegen uiterwaarden; middageten op een rivierduin bij Kłopotowo. De kruin van de dijk bestond vaak uit een zeer slecht zandpad, maar landschappelijk en ornithologisch was de rit zeer de moeite waard! In de namiddag een wandeling door het westelijk deel van het hellingbos noord van Lemierzyce-Gaj, met zwaar oud geboomte langs het vochtige lagere deel van de oeverwal, droger en jonger eiken- en dennenbos op de hogere delen.

Dinsdag 11 mei: vroeg-vogelexcursie (05:30-07:30) door het bos west van ons hotel in Glisno. Na ontbijt rit via Sulecin naar Osno Lubuskie (met kort bezoek aan een meer zuid-oost van Osno), door naar Czarnow (met

korte stop aan voormalige Ortolanen-weg tussen Stansk en Czarnow: eiken omgehakt i.v.m. aanleg fietspad en Ortolanen foetsie). Koffiepauze aan het 'Hoppenlaantje' WNW van Czarnow (oostelijk deel van het laantje met oude bomen en uitkijkend op vochtig hooiland en weiland, westelijk deel door moerasbos); daarna wandeling over de dijk langs het Czerwony-kanaal richting Zabice en terug (met uitzicht westwaarts op smal drassig oeverland en kanaaltje, op westdijkje, en op uitgestrekte rietvelden verder west; oostwaarts op struikgewas, bosjes en vochtige weilanden). Een korte stop bij een uitzichtpunt over de grotendeels onder water staande Warta-oilanden bij de betonbrug aan het noord-einde van het Czerwony-kanaal; middagmaal bij de uitzichttoren langs weg 22 t.h.v. Czarnow, uitkijkend op vochtig grasland met wat struikjes. 's Middags rit/wandeling over een zeer slecht modderpad naar een uitzichttoren op een rivierduintje langs de Warta noord-west van Slonsk, en op de terugweg nog even naar de brug over de Lenka-rivier bij Ownice waar in het verleden meermalen de Grote Gele Kwikstaart broedend gevonden is. Of dat alles nog niet genoeg geweest was vanaf 20:00 uur een avondexcursie naar de meertjes langs de Warta-zuidelijk noord-oost van Kolczyn waar we op 9 mei ook al overdag geweest waren, in de hoop Bevers te kunnen waarnemen.

Woensdag 12 mei: wandeling door het bos rond het Lubniewska-meer, vanaf Lubniewice langs west- en zuidoost-oever tot aan ons hotel in Glisno. Aangezien het meer 11 km lang is en nogal grillige oevers heeft was het een pittige wandeling. 's Avonds voor de onvermoeibaren nog een tocht naar de bewoonde dassenburcht op de helling achter Arend's huisje bij Swierczow. De Dassen namen helaas een andere uitgang dan die welke door ons geobserveerd werd, maar andere dieren waren talrijk aanwezig (muggen, knoetjes).

Donderdag 13 mei: 's ochtends over de hobbelige noordelijke zanddijk van de Postomia van Lemierzyce naar Slonsk, met rijke struikbegroeiing op de dijk, mooie moerasjes en meertjes, en uitzicht op het nabije hellingbos van de Warta-oeverwal, inclusief een koffiepauze tussen de zingende Sperwergrasmussen. Rond de middag via Czarnow en Fort Zabice naar het betonpad dat zuid/noord door het zuidwest-deel van het Warta-laagland voert, noord van Gorzyca; de vlakke en open braakliggende terreinen met Grauwe Kiekendieven van vorige jaren bleken nu vervangen door kilometers-grote koolzaadvelden (in het reservaat!). Later op de middag naar het bezoekerscentrum van het 'Natuurpark Warta-mond' langs weg 22 zuid van Kostrzyn, gevolgd door een wandeling over een laag dijkje noordwaarts in het wilgenmoeras voor zover de hoge waterstand het toeliet.

Daarna nog even naar de betonbrug bij de mond van het Czernowy-kanaal om over het open oeiland te kijken.

Vrijdag 14 mei: op de laatste excursiedag een snelle opeenvolging van de leukste plekjes die we de afgelopen dagen bezocht hadden: het meertje en het landje met Oeverwalwolkolonie zuidoost van Lubniewice; het oude park van Lubniewice en het aanliggende Lubiaz-meer; het hellingbos langs de Warta-oeverwal t.h.v. Lemiercyze-Gaj; de westdijk van de Warta-polders van Slonsk noord tot voorbij het gemaal; de betonbrug langs weg 22 bij de mond van het Czerwony-kanaal met uitzicht op de overstromde Warta-oeilanden, en een wandeling over het dijkje van dit kanaal zuidwaarts richting Zabice. Door de verscheidenheid aan bezochte biotopen leverde deze dag meteen de meeste waargenomen vogelsoorten op, namelijk 118, niettegenstaande het koude en donkere weer; ondanks het intensieve vogelen in de vorige dagen waren er ook weer 3 nieuwe bij, zodat we eindigden op een totaal van 153 soorten in zeven dagen vogelen in Polen.

Zaterdag 15 mei: terugreis volgens dezelfde route als de heenreis, maar door regen en ijskoude wind met kortere stops onderweg. Vertrek uit Glisno 08:30, thuiskomst 19:00-20:00 afhankelijk van de woonplaats van de deelnemers.

Naast deze 'officiële' excursies maakten vele deelnemers individueel of groepsgewijs nog korte vroege-vogeltochten of avondwandelingen, meest naar het bos of de akkers west van het hotel, maar ook wel naar het bos oost van het hotel, door het dorp Glisno, naar het Lubniewksa-meer en de oude visvijvers 1,5 km west van het hotel, naar het huisje van Arend, of naar het Ortolanenlaantje oost van Glisno. Ook het observeren van de bosrand vanuit de hoteltuin leverde al veel leuke soorten op.

Het weer

Alleen de eerste helft van de heenreis op 7 mei en de eerste helft van de terugreis op 15 mei hadden we veel regen; verder bleef het gelukkig droog. Echter, de lucht was overwegend laaghangend bewolkt, met weinig zon, een koude noordwesten- tot noordoosten-wind, vooral voelbaar op de open oeilanden van de Warta-mond, bij temperaturen van 's nachts 5-9°C en overdag 11-16°C. Door dit grijze en kille weer waren veel vogels niet erg actief met roepen of zingen, waardoor ze soms lastig te vinden waren, en bij het vroege-vogelen leek het soms behoorlijk stil in het bos. Door gebrek aan thermiek waren ook roofvogels niet erg actief. Dit weertype heeft ons ongetwijfeld een paar extra soorten gekost die bij warmer weer door hun roep of gedrag gemakkelijker te vinden zouden zijn, zoals Wouwaapje, Visarend, Wespendif, Blauwe Kiekendif, Kwartel, Klein Waterhoen,

Ruigpootuil, Nachtzwaluw, Bijeneter en Buidelmees, terwijl soorten die nu alleen door enkele deelnemers gezien of gehoord werden dan ook makkelijker door de overigen hadden kunnen worden gescoord (bijv. Grauwe Kiekendief, Kwartelkoning, Kleine en Middelste Bonte Specht, Roodmus en Ortolaan). Anderzijds hadden we geluk dat ondanks het koude weer enkele notoir late aankomers als Krekeltzanger, Bosrietzanger, Sperwergrasmus en Roodmus al op de laatste dagen van ons verblijf arriveerden.

Waargenomen vogelsoorten in Polen

Alleen vogelsoorten die door twee of meer deelnemers van de excursie in Polen gezien of gehoord zijn tellen mee; soorten die slechts door één waarnemer geobserveerd zijn, worden wel in de lijst opgevoerd maar gelden als 'onbevestigde waarneming' en zijn niet in de telling opgenomen. Vogels alleen onderweg gezien in Duitsland of Nederland staan in een aparte lijst achteraan. Om ruimte te besparen zijn de namen van de gebieden gecodeerd volgens het hier onderstaande schema, gerangschikt van west naar oost; de coördinaten zijn in graden.minuten.seconden noord respectievelijk oost en zijn terug te vinden met behulp van Google Earth:

A gebieden in het Warta laagland

- A1** Dijkje noord van bezoekerscentrum en het terrein van het centrum zelf (52.34.15/14.38.18) (13 mei).
- A2** Betonbrug langs weg 22 bij mond Czerwony-kanaal (52.32.45/14.43.22) (11, 13 & 14 mei).
- A3** Uitzichttoren langs weg 22 ter hoogte van afslag naar Czarnow (52.32.38/14.45.40) (11 mei).
- A4** Uitzichttoren (52.33.38/14.45.41) op rivierduintje noordwest van Slonsk bereikbaar over slecht pad beginnend langs weg 22 west van Slonsk (52.33.18/14.47.28) (11 mei).
- A5** Lang betonpad westwaards van Przyborow (noord van Slonsk) langs de Postomia (52.35.05/14.46.28 <> 52.34.50/14.44.49) (8 mei).
- A6** Westelijke dijk van de Warta-polder tussen Slonsk en het gemaal (52.34.24/14.48.54 <> 52.35.14/14.49.16), inclusief een stukje pad west van de brug over de Postomia (8, 10 & 14 mei).
- A7** Zuidelijk van de Warta van het gemaal bij Slonsk (52.35.14/14.49.16) oost tot aan de oprit van de Warta-brug (52.38.44/15.00.13), inclusief het rivierduintje bij Kłopotowo (52.37.18/14.52.51) (10 mei).

- A8** Noorddijk van de Postomia tussen brug bij Slonsk (52.34.39/14.48.49) en de brug bij Lemierzyce (52.34.16/14.54.51) (13 mei).
- A9** Zuiddijk van de Warta tussen de oprit van de Warta-brug (52.38.44/15.00.13) en Kolczyn (52.36.58/15.06.45) (9 mei).
- A10** Zuiddijk van de Warta van Kolczyn (52.36.58/15.06.45) tot het ooievaarsnest (52.38.00/15.07.59) (9 & 11 mei).

B Gebieden verder zuid van de Warta

- B1** Betonpad in het zuidwestelijk deel van de Warta-polders (Fort Zabice tot Lugi Gorzyckie, ca 52.31.20/14.41.37) (13 mei).
- B2** Oostdijk van Czerwony-kanaal (52.32.45/14.43.22 <> 52.32.04/14.43.20) (11 & 14 mei).
- B3** Hoppenlaantje WNW van Czarnow (ca 52.32.00/14.44.30) (11 mei).
- B4** Pad door hellingbos bij Lemierzyce-Gaj (52.33.41/14.52.59 <> 52.33.56/14.53.18) (10 & 14 mei).
- B5** Meer zuidoost van Osno Lubuskie (52.27.19/14.54.15) (11 mei).
- B6** Pad door het bos rond het Lubniewska-meer, van nabij Lubniewice (52.30.48/15.12.20) langs de westoever zuid tot het moerasbos aan de zuidpunt (52.28.20/15.11.02) en langs de oostoever noord tot de visvijvers (52.29.10/15.12.33) en vandaar tot ons hotel (12 mei).
- B7** Hotel (52.28.28/15.13.36) en omgeving binnen een straal van 1 km (bospaden west en oost van hotel; het dorp Glisno; akkerland noord van hotel en Glisno); dagelijks 7-15 mei.
- B8** het 'Ortolanenlaantje' (52.28.23/15.15.32) naar Nowa Wies (8, 9, 12, 13 mei).
- B9** Het vakantiehuisje van Arend (52.29.37/15.14.01) bij Swierczow (7 & 12 mei).
- B10** Het park van Lubniewice en het nabijgelegen meer (52.30.59/15.14.50) (8 & 14 mei)
- B11** Het veld met de Oeverzwaluw-kolonie en het nabijgelegen meertje zuidoost van Lubniewice (52.30.17/15.14.50) (9, 12 & 14 mei).

1 Fuut: vrij schaars, 2-24 exx per dag, alleen op open water van de Warta, op grotere meren en in diepere open delen van de ondergelopen oeilanden (A1, A2, A5, A9); minimaal 12 paar Lubniewska-meer (B6).

2 Roodhalsfuut: A1 (2 paar), A2 (2 paar), A7 (3-4 paar), allen in ondiep water van ondergelopen grasland; diverse exx bevonden zich op het nest tussen het gras.

3 Geoorde Fuut: 9 & 10 mei 1 ex met gewonde vleugel mooi dichtbij in het moeras zuidwest van de Warta-brug (A7), 13 mei 2 exx A1 en 1 ex A2.

- 4 Aalscholver: dagelijks te zien, 1-300 exx per dag, vooral langs de beneden-Warta waar we bewoonde nesten zagen aan de noordkant van het betonpad A5; foeragerende exx ook in plassen en meren elders in Warta-ooilanden en Warta-polders, maar schaars in meren in het bos (1 ex bij B6).
- 5 Roerdomp: niet zeldzaam, dagelijks gehoord maar nooit gezien, 1-5 exx per dag, zowel in riet in de ondergelopen Warta-ooilanden (A1, A2, A4-A7) als in rietvelden langs meren in de Warta-polder en elders (A8, A9, A10, B2, B11).
- 6 Blauwe reiger: algemeen, overal in de Warta-ooilanden en -polder (A1-A10), maar ook in vochtig weiland bij dorpen, in enclaves in het bos en overal onderweg op foerageervluchten te zien; 10-50 exx per dag.
- 7 Grote Zilverreiger: 2 exx 9 mei fouragerend A7 bij de oprit van de Warta-brug, 13 exx op 10 mei in formatie overvliegend oostwaarts over de Warta bij A7; 10 exx foeragerend in de ooilanden op 11 mei bij A10.
- 8 Zwarte Ooievaar: 1 adult foeragerend langs de Postomia (A8) op 13 mei en roepend landend op het verscholen nest in het hellingbos (B4) 1 km oost van Lemiercyze; 4 verschillende exx verspreid in gebied A7 op 10 mei, foeragerend of opvliegend/landend noord van de dijk.
- 9 Ooievaar: algemeen; elk bezocht dorp in Polen had wel een of twee bewoonde nesten op palen of op daken; ook onderweg van de Poolse grens naar de Warta en ook in dorpen in enclaves in het bos (bijv. 'ons' dorp Glisno); langs de zuidoek van de Warta bij A7 had zelfs elke boerderij wel 1-2 nesten, en hier zagen we ook regelmatig natuurlijke nesten, gemaakt op de top van een dikke afgebroken stam; in gebied A7 naar schatting 60 nesten. Groepen van 50-100 exx zagen we op 8 mei bij gebied A3, op 9 mei in A9 en op 10 mei in A7, mogelijk niet-broeders.
- 10 Knobbelzwaan: overal in de ondergelopen Warta-ooilanden (A1-A10) waren broedende vogels op hoog boven het gras uitstekende nesten te zien, en daarnaast veel niet-broeders op de beneden-Warta zelf; schaars in meren in het bosgebied, slechts 1 paar gezien op het grote meer west van Glisno (B6).
- 11 Grauwe Gans: algemeen in de Warta-ooilanden (A1-A10), maar niet gezien in de bosmeren; meeste vogels nog broedend, relatief weinig pullen, hoewel toch ook wel enkele tomen werden gezien met pullen tot ca 2 weken oud; 100-500 exx per dag, behalve 12 mei.
- 12 Bergeend: alleen langs de Warta zelf (A5, A6, A7); maximaal 11 exx per dag (10 mei, A7).
- 13 Smient: 8 mei 1 ex A5, 11 mei 1 ex A4, beiden mannetjes.

- 14 Krakeend: wijd verspreid in de Warta- en Postomia-oilanden en de Warta-polders (A1-A10), maar aantallen niet erg groot, 2-20 exx per dag.
- 15 Wintertaling: een paar op 10 mei in Warta-oiland bij A7.
- 16 Wilde Eend: gewoon maar niet zeer talrijk, in de Warta- en Postomia-oilanden en de Warta-polders (A1-A10, B1, B2), en op meren en vijvers in het bos en bij de dorpen (B5, B6, B7, B10, B11); 10-100 exx per dag.
- 17 Zomertaling: vrij algemeen maar heimelijk; gezien in alle Warta-oilanden en in meertjes en moerasjes in de Warta-polders (A1-A10), vooral als opvliegend uit de vegetatie; meest mannetjes (vrouwen op nest?), 2-10 exx per dag.
- 18 Slobeend: schaars; alleen in de Warta-oilanden (A1, A2, A4-A7, A9-A10) en niet elke dag gezien; meest slechts 1 man per dag, maar 5 exx op 11 mei bij A4.
- 19 Tafeleend: vrij algemeen (4-16 exx per dag) in de onder water staande Warta-oilanden (A1, A2, A4-A7, A9, A10), vooral in de met liesgras begroeide stukken en daardoor vooral opvallend als ze opvlogen; bijna alleen mannen gezien (vrouwen op het nest?).
- 20 Kuifeend: 1-6 exx per dag, uitsluitend op de Warta zelf of op dieper open water binnen de oilanden; 8 mei 4 exx A5, 11 mei 1 ex A2, 13 mei 4 exx A2, en 14 mei 6 exx A6.
- 21 Briduiker: ca 20 paar op het Lubniewska meer (B6) op 12 mei en 1 ex Lubiaz-meer (B10) op 14 mei. Op 12 mei regelmatig baltsend en ongetwijfeld broedend in het omliggende geboomte. Daarnaast 1-3 exx per dag langs de Warta in hetzelfde biotoop als Kuifeend bij A1, A7, A8, en A10.
- 22 Grote Zaagbek: 3 exx op 10 mei op de Warta (westdeel gebied A7).
- 23 Zwarte Wouw: schaars, 8 mei 2 exx A5, 1 ex A6; 10 mei 5 exx A7; 13 mei 1 ex boven Oder west van info-centrum; op heenweg (7 mei) ook 2 exx in oostelijk Duitsland.
- 24 Rode Wouw: schaars, 1-4 exx per dag (A1, A6, A7, B2, B8, Czarnow), maar niet op 11 en 12 mei. Ook 1 ex op heenweg in Duitsland en 3 exx op terugweg; meest worden ze alleen oost vanaf ongeveer Hannover gezien, maar op de terugweg hadden we verder west 1 ex bij Bad Nennhausen en zelfs 1 ex bij Gesmold (Teutoburgerwoud, ca 40 km van de Nederlandse grens).
- 25 Zearend: afgezien van 1 ex in B5 op 11 mei uitsluitend aanwezig langs de beneden-Warta en de Warta-oilanden (gebied A1-A6); minimaal 2 exx per dag, maar geen op 12 mei; op 8 mei 10 exx A5 en op 11 mei tot 8 exx tegelijk A4 (waarschijnlijk deels dezelfde vogels), op 13 mei 6 exx A1,

14 mei 3 exx A6, en 10 mei 2 exx A7; soms gezien tot op 100 meter afstand en vaak spectaculair in actie met vis of met elkaar.

26 Bruine Kiekendief: vrij algemene broedvogel van rietvelden, zowel in het cultuurland (bijv. 1 paar bij Osiecko), in de Warta-polders (A6-A10), als in de drogere randen van de Warta-oilanden (A1-A4); 4-8 exx per dag gezien, alleen op 8 mei in het natste deel van de oilanden (A5) maar één; mooi baltsend bij B1 en B11. Ook op heenweg in Duitsland en op terugweg bij Sulecin gezien.

Bruine Kiekendief man

foto: Jan van Leeuwen

27 Grauwe Kiekendief: een trekkend vrouwelijk ex naar oost op 14 mei B2; dit jaar (nog) geen broedvogels gevonden in het vroegere broedgebied B1

28 Havik: een jagend ex boven de Warta-oilanden op 13 mei bij A1.

29 Sperwer: 1 ex op 8 mei en 1 ex op 9 mei, beiden vanuit de auto tussen Glisno en Slonsk resp. Kolczyn op rand cultuurland en bos.

30 Buizerd: dagelijks 1-4 exx langs bosranden, in open cultuurland, in de Warta-polders of langs de rand van de Warta-oilanden, vaak onderweg vanuit de auto; plaats niet altijd genoteerd.

31 Torenvalk: opvallend schaars, slechts 1 ex per dag langs dijken bij A3, A6, A7, A9, en bij B11 doch geen op 13 mei.

32 Boomvalk: 1 ex 8 mei bij Kreszyce, 6 exx 10 mei jagend langs Warta bij A7, 1ex 14 mei A6.

- 33 Slechtvalk: 1 ex 10 mei bij Rudnica naar noordwest, 1 ex 13 mei bij A1 naar zuidwest.
... Kwartel: roep van 1 ex door één der deelnemers gehoord op 8 mei bij B8 en op 9 mei bij A10.
- 34 Fazant: een gewone vogel in het cultuurland en de Warta-polders (A1, A6-A10, B1-B3, B5, B7-B9, B11), maar vaker te horen dan te zien; onduidelijk of aantal berust op uitzettingen ten behoeve van de jacht of dat het hier een zichzelf in stand houdende populatie betreft.
- 35 Waterral: 1 ex gezien 14 mei A2; gehoord 9 mei bij A10 en ook 's avonds op 11 mei 3 exx aldaar.
... Klein Waterhoen: Arend meende even de roep te horen op 11 mei in de oeilanden bij A10, maar de vogel riep door kou en somber weer niet door; een paar dagen na onze excursie werd de soort daar echter met zekerheid door andere waarnemers gehoord.
- 36 Kwartelkoning: roep gehoord A3 in drassig grasland; de meeste oeilanden stonden te ver onder water voor deze soort, bijvoorbeeld bij A4 waar de soort in vorige jaren soms in flink aantal gehoord kon worden.
- 37 Waterhoen: klaarblijkelijk schaars of zeer schuw, niet gezien, alleen gehoord 8 mei (A5), 9 mei (Warta-brug), en 12 mei (visvijvers bij B6).
- 38 Meerkroet: algemeen broedend in de ondergelopen oeilanden en in meertjes en kanaaltjes in de polder (A1-A2, A4-A10, B2); niet in grotere meren in bosgebied, dus niet gezien op 12 mei (B6) of bij B11.
- 39 Kraanvogel: niet zeldzame broedvogel in rietveldjes in de Warta-polders of in het cultuurland; vaak één partner verscholen broedend in 't riet en de ander zichtbaar in nabij gelegen open veld, maar soms beiden foeragerend nabij een rietveld (o.a. bij het meertje 4 km NW van Osno Lubuskie op 11 mei waar in vorige jaren gebroed werd). Af en toe baltsende, vechtende of elkaar najagende exx gezien, vooral 's avonds op 11 mei (A10). Groepen aan de grond: 20 exx A5 op 8 mei, groep van ca 100 exx en nog 24 losse exx of paren bij A7 op 10 mei; groep van 120 foeragerende exx vanaf uitkijktoren A3 en 140 anderen foeragerend vanaf uitkijktoren A4 op 11 mei; verder 2 exx langs weg 22 op 13 mei en enkele aldaar op 14 mei. Enkele grote vluchten van 12-50 exx naar noord of oost gezien boven Warta op 8 en 9 mei (nog trek?); niet gezien maar alleen roep gehoord o.a. A6, A8 en B3. Ook op heen- en terugweg gezien in oostelijk Duitsland foeragerend langs de snelweg nabij Berlijn.
- 40 Scholekster: alleen enkele exx op hogere richeltjes langs de beneden-Warta bij A5 op 8 mei.
- 41 Kleine Plevier: 1 ex langs pad noord van Przyborow (nabij A5) op 8 mei.

- 42 Kievit: algemene broedvogel van drogere graslandgebieden langs de Warta en in de Warta-polders (A5-A10), niet in de natte oeilanden; schaarser in cultuurland; 10-100 exx per dag, vooral veel A7.
- 43 Temmincks Strandloper: ca 8 exx over Postomia vliegend op 8 mei (A5).
- 44 Kempfaan: grote groepen van 20-200 exx aanwezig op 8 mei op kleine eilandjes in de overstroomde Warta-oeilanden (A5); totaal aantal lastig te schatten, want er vielen steeds nieuw groepen in vanuit het westen terwijl andere naar oost wegtrokken. De mannetjes hadden mooie kragen en af en toe werd er 'gekempt'. Daarnaast slechts 1-5 exx per dag op A2, A7 en A10, maar wel mooi dichtbij.
- 45 Watersnip: 1 ex baltsend ZW van brug over de Warta (A7) op 10 mei en in A10 's avonds op 11 mei.
- 46 Houtsnip: baltsvlucht rond ca 21:00 uur boven hotel op 7 en 8 mei en boven bos west van hotel tijdens avondexcursie op 10 mei.
- 47 Grutto: baltsroep gehoord van 1 ex op 9 mei in moerasland noord van de Warta bij A10.
- 48 Wulp: baltsroep gehoord van 1 ex op 10 mei op drogere uiterwaard noordwest van Klopotowo (A7) en op 13 mei in vochtig weiland langs noordzijde A8.
- 49 Regenwulp: 2 exx overvliegend naar oost op 8 mei A5.
- 50 Zwarte Ruiter: een overtrekkende groep van ca 60 exx op 8 mei (A5).
- 51 Tureluur: een vrij schaarse broedvogel in de wat drogere oeilanden van de beneden-Warta (A6, A7, A9), 2-10 exx per dag.
- 52 Groenpootruiter: 12 verspreide exx op 8 mei A5 en 3 exx 11 mei A4.
... Witgatje: 2 exx door één waarnemer gezien A5.
- 53 Bosruiter: talrijk in het met gras doorgroeide ondiepe water van de Warta-oeilanden (A1-A2, A4-A10), 4-150 exx per dag, soms ook baltsend, maar waarschijnlijk grotendeels doortrekkers.
- 54 Oeverloper: zeer schaars, 1 ex A4, 1 ex A7; meeste doortrek mogelijk al voorbij.
- 55 Kokmeeuw: talrijke broedvogel op drassige eilanden in de onder water staande Warta-oeilanden, foeragerend buiten dit gebied in polders en drassig cultuurland binnen het Warta-laagland. Niet gezien op 12 mei bij wandeling rond Lubniewska meer.
- 56 Stormmeeuw: alleen 3 exx op 8 mei A5, een plaats waar in het verleden (met lager water) ook gebroed werd.
- 57 Pontische Meeuw: bijna dagelijks werden 1-5 'grote meeuwen' uit de Zilvermeeuw-groep gezien boven de Warta of boven de nattere Warta-oeilanden, steeds 2e-jaars exx; alleen op 14 mei zat bij A2 een vogel

- dichtbij genoeg om als Pontische Meeuw gedetermineerd te kunnen worden, de andere kunnen (deels) ook Zilvermeeuwen betreffen.
- 58 Visdief: een flinke kolonie (minimaal 40 paar) iets zuidwest van het westeinde van het betonpad (A5); 3-6 vogels van deze of eventuele andere kolonies werden dagelijks boven de natte Warta-oilanden gezien (A1-A2, A4, A6-A7, A9-A10).
- 59 Dwergstern: 1 ex op 8 mei A5. Broedde in andere jaren op zandeilandjes langs de Warta, maar die waren mogelijk dit jaar nog niet drooggevallen.
- 60 Witwangstern: er leek zich een kolonie van ca 80 exx (40 paar?) te gaan vestigen tussen in het water staand lang gras noord van A2; de vogels werden daar met nestmateriaal slepend gezien op 11, 13 en 14 mei; 1-10 foeragerende vogels werden nabij deze plek gezien bij A1, A4 en A5.
- 61 Zwarte Stern: vrij schaars, 2 exx op 8 mei A5, 2 exx naar oost boven Warta bij A9 op 9 mei, 4 exx op 11 mei bij A4, en 16 exx boven geschikt broedbiotoop (lage drassige vegetatie) west van A2 op 14 mei.
- 62 Witvleugelstern: talrijk, tot 500 exx per dag. Er leken zich twee kolonies met elk ca 200 vogels te gaan vestigen, één ca 500 meter noord van de betonbrug A2 (ook te zien vanaf A1) en één noord van de uitkijktoren A4 (ook te zien vanaf A5). In beide gebieden werd nestmateriaal geslept naar plekken waar lang gras in diep water stond, en eventuele predatoren (Zearend, Bruine Kiekendief) werden fel aangevallen. Bij nadering van een Slechtvalk bleven de vogels echter in een dichte wolk ver boven de valk hangen (13 mei, A2). Daarnaast kleine groepjes (4-50 exx) over de Warta naar west trekkend op 8 mei (A5), 9 mei (A10) en 10 mei (A7).
- 63 Holenduif: enkele exx gezien en balts gehoord op 13 en 14 mei in B4.
- 64 Houtduif: talrijk in alle gebieden met struikgewas of bos, foeragerend op bospaden en velden, maar in open onder water staande Warta-oilanden afwezig.
- 65 Turkse Tortel: overal een algemene dorpsvogel en ook aanwezig bij geïsoleerde boerderijen langs de Warta-dijk en elders.
- 66 Zomertortel: alleen tweemaal twee exx langstrekkend naar oost B2 op 11 mei.
- 67 Koekoek: aanwezig in alle gebieden, en vooral bij water veel gehoord en gezien, wat minder in dorpen en cultuurland; 5-20 exx per dag. Een vrouw in de zeldzame rosse fase op 9 mei bij A10.
- 68 Bosuil: 's avonds zang gehoord west en oost van het meer B6 (vanaf 21:15) en (na uitlokking) bij Arend (B9); even korte roep gehoord van man en vrouw overdag in B4 op 14 mei.

- .... Ruigpootuil: 1 ex roepend tot 8 mei naast het hotel 's avonds rond 22:00 uur, maar slechts door één persoon van VWG Midden-Kennmerland gehoord en ondanks posten rond deze tijd hier en elders in het bos op latere avonden geen vervolgwarnemingen (maar toen veel kouder).
- 69 Gierzwaluw: tot 12 mei schaars, alleen boven enkele dorpen; daarna talrijk boven de meeste dorpen en ook flinke aantallen boven de Warta-moerassen en B11.
- 70 Hop: niet zeldzaam, 1-6 exx per dag gezien of gehoord, voornamelijk in extensief begraasd grasland van de Warta-polders of op grasdijken in de Warta-oilanden, bij A1, A6, A7 (10 mei 4 exx gezien en 2 andere alleen gehoord), A9, A10, B2, B3 (3 exx gezien en 1 andere gehoord) en B4 (roepend in enclave in bos naast de auto's); komt ook voor in extensief begraasd weiland en ruderaal terrein bij dorpen verder weg van de Warta (roepend B8, B9, Osno Lubuskie).
- 71 Draaihals: 2 exx die elkaar najoegen mooi gezien op 9 mei B11, en daar ook roepend nabij bijenkorven in een hoogstam boomgaardje op 14 mei; 1 ex gezien en gehoord B2 op 11 en 14 mei.
- 72 Groene Specht: schaars, niet meer dan 1 ex op 5 van de 7 excursiedagen, alleen in geboomte nabij dorpen; gehoord A6 (dorpsrand Slonsk), A10, B6, B9 en B11.
- 73 Zwarte Specht: een paar mooi gezien in het bos bij het hotel (B7) bij het vroege-vogelen op 11 mei; ook op andere dagen daar gehoord of (soms) gezien; een man gezien en andere exx gehoord bij de boswandeling west, zuid en zuidoost van het meer (B6), en een paar op diverse data in het hellingbos gehoord en (even) gezien (B4 en vanaf A8); lawaaierig maar lastig in beeld te krijgen, roep vaak ver weg en territoria groot.
- 74 Grote Bonte Specht: vrij schaars, dichtheid minder dan in Nederland, 1-5 exx per dag; in bos op hogere gronden en boerderijbosjes langs de dijken van de Warta (A6, A7, B2-B4, B6-B9).
- 75 Middelste Bonte Specht: 1 ex gehoord en gezien in het eikenbos van B4 op 10 mei; mogelijk 1 ex gehoord B9 op 12 mei.
- ... Kleine Bonte Specht: 1 ex gezien en gehoord door één der deelnemers in de oude acacia's van het bos achter het hotel bij het vroege-vogelen op 8 mei.
- 76 Boomleeuwerik: schaars, 1-2 exx per dag; bijna dagelijks zang van 1 ex boven cultuurland langs de bosrand nabij ons hotel (B7), 1 ex B9, 1 ex B11 (o.a. op telefoondraad), en 1 ex op heenweg tussen Osno en Sulecin.
- 77 Veldleeuwerik: overal algemeen in open terrein, zowel in oilanden als op akkers en braakgronden; foeragerend op soms zeer kleine bultjes in de ondergelopen Warta-oilanden in afwachting van verder droogvallen.

- 78 Oeverzwaluw: kolonies in de afgraving zuidoost van Lubniewice B11 (ca 50 paar) en langs de afgegraven rand van een tuin nabij Slonsk (A6), vlak achter een huis (ca 60 paar). Daarbuiten nauwelijks waarnemingen.
- 79 Boerenzwaluw: zeer algemeen in de dorpen, bij boerderijen in de polders en boven de Warta-moerassen, o.a. broedend in kijkhutten.
- 80 Huiszwaluw: tamelijk schaars, vooral boven grotere dorpen (Lubniewice, Slonsk) en maar enkele paren in Glisno; mogelijk moest deel nog aankomen.
- 81 Boompieper: schaars; enkele malen gehoord langs bosrand west van ons hotel en op 11 mei in bos langs weg Stansk <> Czarnow.
- 82 Graspieper: alleen 4 exx A7 op 10 mei.
- 83 Gele Kwikstaart: algemeen in de Warta-oilanden en in de Warta-polder (A1-A10), en in weiden nabij dorpen verder zuid van de Warta (B2, B3, B7, B11, zeer veel B1).
- 84 Noordse Kwik: 1 ex tussen doortrekkende gewone Gele Kwikken op 8 mei langs A5, ook fotografisch vastgelegd.
- 85 Grote Gele Kwikstaart: 1 ex bij de grotendeels drooggevallen visvijvers op 12 mei B6, west van het hotel; ook gezocht bij de brug over de Lenka bij Ownice op 11 mei, waar in ieder geval in 2006-2007 gebroed werd, maar nu afwezig.
- 86 Witte Kwikstaart: overal zeer algemeen, maar in de natste delen van de Warta-oilanden alleen lokaal broedend gevonden in de kijkhutten.
- 87 Winterkoning: niet in de natte oilanden; leek schaarser dan bij ons in de dorpen, bij boerderijen langs de Warta-dijken (A1, A6-A10), en in het bos (B3, B4, B6, B9, B11), maar bleek vrij algemeen bij het vroege-vogelen in het bos west van 'ons' dorp (B7).
- 88 Heggenmus: schaars, 1-2 per dag, alleen bij ons hotel (B7), in het dorp Glisno, bij Slonsk en bij Lemiercyze.
- 89 Roodborst: gewoon in het bos west van ons hotel (B7), in klein aantal in bos rond het meer (B6) en in B4; de zang klonk wat anders dan bij ons, meer krassend.
- 90 Noordse Nachtegaal: vooral gebonden aan wilgenstruweel in vochtig terrein; algemeen langs de dijken van de Warta (A1, A2, A6, A7, A8, A9, A10) en in bosjes in de Warta-polder, wat minder verbreed op de hogere gronden verder zuid, maar toch vastgesteld op B1, B2, B3, B5, B6 (visvijvers), B7, B9 en B11 (bij meertje); 6-30 zingende exx per dag.
- 91 Nachtegaal: schaarser dan Noordse Nachtegaal, 1-4 zingende exx per dag. Kwam alleen voor in struikgewas op drogere hellingen, vaak nabij de dorpen, niet in nat wilgenstruweel op vlak terrein zoals Noordse Nachtegaal. Gehoord bij Glisno (B7), Swierczow (B9), Lubniewice,

- Lemiercyze en Slonsk (dorpsrand bij A6) en langs de dijk van B2. Ook de zang van Noordse Nachtegaal werd een paar maal in het biotoop van gewone Nachtegaal gehoord (niet andersom), maar mogelijk betrof het hier de zang van een hybride vogel: in het overlap-gebied tussen beide nachtegalen blijkt volgens DNA onderzoek tot 10% der populatie uit hybriden te bestaan (Becker 2007).
- 92 Blauwborst: 1 zingende man van de witgesterde subspecies *cyanecula* liet zich soms aardig bekijken in het riet bij A10 op de avond van 11 mei.
- 93 Zwarte Roodstaart: algemeen in de dorpen, overal vanaf de daken zingend, en ook meer in stedelijke omgeving zoals in Lubniewice; zong dagelijks vanaf een huis naast ons hotel, en probeerde het ook wel vanaf het hotel zelf maar daar verjaagd door 'onze' Gekraagde Roodstaart.
- 94 Gekraagde Roodstaart: algemeen, vooral in tuinen en boomgaardjes bij de dorpen, maar ook in open bos bij ons hotel (B7) en op B4 en B6; dagelijks in de bosrand bij het hotel.
- 95 Paapje: vrij algemeen, dagelijks 1-8 exx; nam tijdens ons bezoek toe, bijv. 1 paar en een 'losse' man bij B11 op 9 mei, 3 paar daar op 14 mei. Verder gezien bij A1, A7, A8, A10, B1-B3 en bij Czarnow, voornamelijk op paaltjes in vochtig hooiland.
- 96 Roodborstapuit: schaars, 1 ex herhaaldelijk bij B11, 1 ex bij Jarnatow op 8 mei.
- 97 Tapuit: 1 ex in de groeve van B11 op 9 mei, waarschijnlijk een doortrekker.
- 98 Merel: talrijk in en bij dorpen en in cultuurland en Warta-polders, schaars in de ondergelopen Warta-ooilanden, maar ook hier in klein aantal broedend in wilgenbosjes op eilandjes.
- 99 Kramsvogel: kleine kolonietjes gevonden bij het gemaal A6 en bij de boerderijtjes en huizen langs de zuidoost van de Warta (A1, A7, A9); ook 1 ex overvliegend in Duitsland op terugweg bij Bad Nennhausen.
- 100 Zanglijster: tamelijk heimelijk, want weinig gezien, maar bleek bij vroege-vogelen toch algemeen in het bos bij ons hotel en rond het meer (B6-B7); ook gezien in het bos B4, B8 en B10.
- 101 Sprinkhaanzanger: niet algemeen op ruderaal terrein of tussen ijle rietvegetatie op drogere grond, 1-3 exx per dag; gehoord A1, A5, A7, A10, B2-B3, B7, B9, B11.
- 102 Krekeltzanger: alleen op de laatste excursie-dag gehoord, dus klaarblijkelijk niet eerder aangekomen: minimaal 3 zingende exx in de ruigte langs de dijk B2 op 14 mei (geen daar op 11 mei).

- 103 Snor: vrij algemeen, 1-20 exx per dag gehoord en soms gezien in grotere rietvelden bij A1, A4-A6, A8-A10 (bij A10 vooral veel in avond), B2 (west van Czerwony-kanaal) en B11 (in riet van meertje).
- 104 Rietzanger: algemeen in alle rietvelden en rietrandjes, vooral als begrensd door struikgewas, met name langs de drogere randen van de Warta-ooidanden en in moerasjes in de Warta-polder (A1-A10), bij B2, B11, en in moerasjes bij dorp en bij Arend (B7, B9).
- 105 Bosrietzanger: kwam klaarblijkelijk pas aan tijdens ons verblijf, met een eerste wat aarzelend zingend ex bij A6 op 14 mei, dezelfde dag gevolgd door een ander bij B2.
- 106 Kleine Karekiet: schaars en nogal lokaal voorkomend, alleen in grotere rietvelden met dunner riet (niet het veel algemenere hoge en dikke riet zoals geprefereerd door Grote Karekiet); 1-4 exx per dag, bij A1, A4, A8, A10, B9, en in moerasjes bij dorp (B7).
- 107 Grote Karekiet: algemeen (ca 10-100 exx per dag) in al het langere in water staande riet, ook bij piepkleine rietkraagjes zoals langs het Lubniewska-meer (B6) en het Czerwony-kanaal (B2); overal in het Warta-gebied te horen (A1-A10), ook vanuit het hellingbos (B4), en naast B6 ook langs andere meren zuid van het Warta-laagland (B5, B10-B11).
- 108 Spotvogel: op 11 en 14 mei op twee plaatsen 1 ex zingend langs het Czerwony-kanaal (B2).
- 109 Sperwergrasmus: op 13 mei minimaal 4 exx langs A8; de eerste twee exemplaren meteen west van Lemiercyze lieten zich vaak open en bloot goed zien, 1 ex even op ooghoogte vlak naast het zijraam van de auto op 2 meter afstand, het andere wat verder weg maar langdurig op kale uiteinden van takken van struiken en soms even in baltsvlucht, soms achter een paar Grauwe Klauwieren aanjagend of zelf door hen de struik ingejaagd. Twee exemplaren tijdens de koffiepauze iets westelijker langs de dijk zongen langdurig van nabij, maar lieten zich weinig (in struiken noord van de dijk) of niet (in struiken zuid van de dijk) zien. Ook nog verder oost zingend gehoord langs A8 vanaf het hellingbos (B4) op 14 mei. De broedende vogels van het struikgewas langs B2 (aanwezig in vorige jaren) waren op 11 mei nog niet aanwezig, en op 14 mei zijn we hier niet ver genoeg doorgelopen om de broedplaats te bezoeken (we hadden het te druk met de Krekelzangers verder noord).
- 110 Braamsluiper: niet algemeen, 1-5 exx per dag, voornamelijk in struikgewas nabij de dorpen (o.a. B9, B10) en bij boerderijen in de Warta-polder, niet in het moerasland.

- 111 Grasmus: algemeen in struikgewas (5-50 exx per dag), vooral langs de dijken van de Warta en op bulten in de ooilanden (A1, A3, A6-A10), maar ook bij dorpen en meren verder zuid (B1-B9, B11).
- 112 Tuinfluiter: vrij algemeen (2-20 exx per dag) in geboomte langs de Warta-dijken, in het cultuurland en in het bos rond het meer (B6).
- 113 Zwartkop: zeer algemeen in bomen langs de randen van de ooilanden, in de Warta-polders, en in cultuurland en bos verder zuid van de Warta, maar in klein aantal ook in de dorpen en in struikgewas op bulten in de nattere ooilanden; op geen enkele excursie ontbrekend.
- 114 Fluiter: 3 exx zingend bij vroege-vogel-excursie in bos west van het hotel op 8-9 mei en 3 exx idem oost van het hotel op 12 mei (B7); mooi een nestbouwend vrouwtje langdurig op enkele meters afstand gezien langs het bospad west van het hotel op 11 mei, zich met bladeren in de bek een weg duwend door de strooisellaag om een nesttunnel te maken, waarbij takjes en bodemvegetatie flink heen-en-weer werden geschud; ook een paar zingend exx in bos B4 en B6.
- 115 Fitis: zeer algemeen in wilgenstruweel, zowel in de ooilanden en de Warta-polder als bij struikgewas in cultuurland, bij dorpen en langs bosranden.
- 116 Tjiftjaf: algemeen in opgaand geboomte, maar in de Warta-ooilanden alleen langs de randen, niet in bomen in het moeras.
- 117 Goudhaan: alleen 2 exx gehoord op 12 mei bij de boswandeling (B6).
- 118 Vuurgoudhaan: wat algemener dan Goudhaan, zingend in sparren in gemengd bos bij B4 en B6-B8.
- 119 Grauwe Vliegenvanger: wijd verbreid maar aantal klein (1-3 exx per dag) en vogel nogal onopvallend; bijna dagelijks 1 ex in de bosrand bij het hotel (B7) en verder vooral in bomen langs de dijken (A6, A7, A10, B2) en langs het meer (B6).
- 120 Bonte Vliegenvanger: alleen 1 ex langdurig zingend maar vrijwel onvindbaar in de takken-wirwar bij B10 op 8 en 14 mei, 1 ex zingend langs het bospad west van het hotel (B7) op 13 en 14 mei, en een ex langs A8 op 13 mei, de laatste ook fotografisch vastgelegd.
- 121 Staartmees: alleen enkele gezien in wilgen langs de randen van de Warta-ooilanden op 8 mei (A6) en 10 mei (A7); van de 3 exx die goed bekeken konden worden hadden er twee een witte kop, maar een had nog een smalle vlekkerige donkere streep achter het oog en was dus geen echte witkop.
- 122 Glanskopmees: vrij schaars (2-6 exx per dag); alleen gezien in bos op hogere gronden, o.a. dagelijks in het bos naast het hotel (B7) en verder B6, B8 en B9.

- 123 Matkopmees: schaars (0-4 exx per dag), verspreiding niet overlappend met Glanskop, want alleen gezien of gehoord in oude wilgen in het moeras langs de randen van de ooilanden (A1-A2, A5-A7).
- 124 Zwarte Mees: alleen gehoord en (soms) gezien in naaldhout in het bos bij het hotel (B7), rond het meer (B6) en het hellingbos (B4), bij B6 zelfs tamelijk regelmatig.
- 125 Koolmees: algemeen in bomen en struiken langs en in de ooilanden, in de Warta-polders, in cultuurland, bos en in dorpen, nergens ontbrekend.
- 126 Pimpelmees: nog algemener en wijder verbreid dan de Koolmees.
- .... Buidelmees: diverse waarnemers meenden af en toe een roep van deze soort te horen bij A6, maar aldoor eenmalig en nooit met zekerheid vast kunnen stellen. Waarschijnlijk was het weer te koud en te grijs voor veel activiteit.
- 127 Boomklever: hoewel bos met oud hoog geboomte ruimschoots beschikbaar was hier toch tamelijk schaars, o.a. op een paar plaatsen in het bos rond het hotel (B7) en bij het meer (B6) (maar minder talrijk dan je zou verwachten), en verder alleen nog roepend gehoord bij B4 en B9. De vogels die gezien werden waren iets bleker beige op de onderzijde dan Nederlandse vogels (ondersoort *caesia*), maar nog niet zo crème tot wit als in de noordoost-Polen en de Baltische Staten (ondersoort *europaea*).
- 128 Taigaboomkruiper: vrij algemeen in het bos west van het hotel (B7), bij B9-B10, en in het hellingbos (B4); erg mooi kunnen bekijken langs het meer (B6). Niet in de Warta-laaglanden. Vaker gezien dan gehoord (maar dat kan samenhangen met de leeftijd van de excursie-deelnemers); leek algemener dan de Boomkruiper (die vaker gehoord dan gezien werd).
- 129 Boomkruiper: dagelijks gehoord en soms gezien, zowel in het bos op hogere grond als in hogere bomen in de Warta-polder en langs de randen van de Warta-ooilanden (A1, A6-A7, B4, B6-B10).
- 130 Baardman: door minstens twee personen gehoord op 9 mei in de brede rietkraag van het meer bij B11. Helaas niet gezien, dus niet kunnen vaststellen of het hier de bleke ondersoort *russicus* betreft die in west- en noord-Polen lokaal voorkomt.
- 131 Wielewaal: tamelijk schaars in bosgebieden (zowel loof- als naaldhout; B2-B9, B11), vrij algemeen in hoog opgaand loofhout in de Warta-polder en langs de randen van de Warta-ooilanden (A6-A10). Dagelijks 2-15 exx gezien of gehoord; bij territoriumgevechten verloren de mannetjes alle schuwheid en vlogen in troepjes tot 5 exx soms rakelings langs je heen (o.a. bij het rivierduin van Klopotowo, A7).
- 132 Grauwe Klauwier: tamelijk algemeen, 1-20 exx per dag, in struikgewas langs dijken en op hellingen en in heggen in vlak land, zowel in de Warta-

- polder als in cultuurland. Leek toe te nemen gedurende ons verblijf. 1 man iets noord van het hotel (B7) op 8 mei; 4 exx bij A6 op 8 mei, 3 paar daar op 14 mei; 1 man bij B11 op 9 mei; 2 exx bij rivierduin van Klopotowo (A7) op 10 mei, 2 paar langs de dijk van het Czerwony-kanaal (B2) op 11 mei en 2 andere paren verder noord langs dezelfde dijk op 14 mei; minimaal 20 exx langs de Postomia-dijk (A8) op 13 mei. Opvallend was het relatief hoge aandeel adulte vrouwtjes onder de eerst aankomende vogels (o.a. bij A8 en B2): deze zien er uit als mannetjes, met grijze kruin, zwarte oorvlek, kastanjebruine rug, en gereduceerde bandering op de grotendeels lichtbeige onderzijde, maar vormen een paar met een mannetje dat verschilt door nog lichter grijze kruin, zwarte teugel en oorstreep met wit lijntje erboven, afwezigheid van bandering op bleekrose onderzijde, en witte i.p.v. rossige zijstaart.
- 133 Klapekster: 1 ex bij Rudnica op electriciteitsdraad op 9 mei, 1 ex noord van Kolczyn bij A10 op 9 en 11 mei.
- 134 Gaai: vrij schaars, slechts 2-10 exx per dag, maar gezien zowel in de bossen op hoge grond als in wilgenstruweel in de Warta-oilanden en de Warta-polder, dus geringe aantal is geen gevolg van gebrek aan geschikt biotoop.
- 135 Ekster: minder algemeen dan in Nederland, 10-30 exx per dag, schuwer, maar nergens ontbrekend; ook aanwezig in boomgroepen in overstroomde Warta-oilanden en gewoon langs de Warta-dijken; veel minder een cultuurvolger dan de Kauw, schaars bij de dorpen.
- 136 Kauw: algemeen, in groepen tot 150 exx, broedend vooral in de dorpen en in bosranden en van daaruit verspreidend over cultuurland en Warta-polder, maar niet in de overstroomde Warta-oilanden (behalve overvliegende groepen op weg naar een slaappleats).
- 137 Bonte Kraai: vrij algemeen (5-50 exx per dag), vooral in de Warta-oilanden, maar ook verspreid in klein aantal in cultuurland; leek een voorliefde te hebben voor waterrijke gebieden (zie Raaf), maar nergens ontbrekend. In Duitsland op heen- en terugweg Bonte Kraaien gezien vanaf ca 50 km oost van Magdeburg, Zwarte Kraaien tot 5 km west van Magdeburg (heenweg) of 10 km oost van Magdeburg (terugweg); in beide gevallen geen enkele kraai gezien over een lengte van ca 40-50 km oost van Magdeburg.
- 138 Raaf: vrij algemeen, dagelijks 10-30 exx en in geen gebied ontbrekend; waarschijnlijk alleen broedend in grotere bossen op het hogere land zuid van de Warta (broedverdachte geluiden gehoord B4, B6, B7, B8), maar van daaruit foeragerend in cultuurland en de Warta-polders. In de Warta-oilanden minder algemeen dan Bonte Kraai en vooral langs de drogere

- randen; in het cultuurland en de Warta-polder algemener dan Bonte Kraai. Op de heenweg al in totaal ca 20 exx gezien vanaf Hannover oostwaarts.
- 139 Spreeuw: zeer algemeen, maar wellicht minder dan Boerenzwaluw, Ringmus of Vink; talrijk broedend onder daken en in muurholtes in dorpen en geïsoleerde boerderijen, en waar deze ontbraken in boomholtes, soms tamelijk diep in het bos of in boomgroepen temidden van de overstroomde Warta-oilanden of in extensief begraasd open weideland.
- 140 Huismus: veel minder algemeen en minder wijd verbreid dan Ringmus, voornamelijk in grotere dorpen en bij grotere veebedrijven (zoals verwaarloosde kolchozen).
- 141 Ringmus: de algemeenste vogelsoort, tot honderden per dag, vooral in de dorpen, maar ook langs bosranden of open bos en bij alle menselijke bouwwerken in het Warta-laagland; in de Warta-oilanden broedend in knotwilgen, spechtenholen en andere boomholtes, en (talrijk) in de basis van ooievaarsnesten.
- 142 Vink: zeer algemeen in alle bezochte terreinen waar geboomte stond, ook bij geïsoleerde boerderijen langs de Warta-dijken, in open cultuurland met enkele laanbomen, en langs de randen van de oilanden, maar niet in de natte delen van de oilanden.
- 143 Europese Kanarie: vrij schaars (1-8 exx per dag), beperkt tot dorpen met coniferen (Glisno, Swierczow, Lubniewice, Krzeszyce, Lemierzyce, Slonsk, bezoekers-centrum, Czarnow, Osno), soms zingend vanaf televisieantennes.
- 144 Groenling: algemeen (10-50 exx per dag) in tuinen van dorpen, bij boerderijen langs de Warta-dijken, en in open bos (A1, A3, A6-A7, A9-A10, B1-B11); niet in open cultuurland, in extensieve veeweiden of in de Warta-oilanden.
- 145 Putter: vrij schaars (2-10 exx per dag), maar alleen in cultuurland en langs wegen, vooral bij de dorpen (A6, A7, B1, B2, B7, B9).
- 146 Kneu: leek schaars in Polen, maar mogelijk pas laat aankomend (echter, VWG Alkmaar had al vliegvlugge jongen bij Osno Lubuskie op 7 mei 2007); 2 exx op 12 mei B11, 8 exx op 13 mei B1, 2 exx op 14 mei B2.
- .... Kruisbek: onbevestigde eenmanswaarnemingen van een overvliegend groepje op 8 mei bij B11 en op 10 mei bij het hotel (B7).
- 147 Roodmus: hoewel deze soort naar men zegt pas in de laatste week van mei terugkomt uit het overwinteringsgebied in India, toch tweemaal door diverse waarnemers horen zingen in wilgenstruweel op 14 mei: 1 ex bij A1, die daarna naar oost doorvloog, en 1 ex bij A6.
- 148 Goudvink: 2 exx roepend in het bos aan het zuidende van het meer op 12 mei (B6) en 1 ex gezien in het hellingbos B4 vanaf A8 op 13 mei.

- 149 Appelvink: vrij schaars, 2-6 exx per dag, alleen in de bossen op de hogere gronden zuid van de Warta, bijna dagelijks bij of over het hotel (B7), en verder enkele bij B4, B6 en B8-B9.
- 150 Geelgors: algemeen (10-50 exx per dag), vooral in cultuurland, bij dorpen, langs bosranden, en in jonge aanplant in het bos op hogere gronden, maar ook in de Warta-polders (vooral langs de dijken) en langs de drogere randen van de Warta-oilanden. Ook op de heenweg in Duitsland gezien langs de snelweg bij Hannover.
- 151 Ortolaan: 1 ex zingend bij het 'Ortolanenlaantje' aan de oostzijde van Glisno (B8) tot en met 7 mei; daar ook gezocht 's ochtends 8, 9, 12 en 13 mei, maar niet kunnen vinden; echter toch weer zang aldaar in de namiddag van 14 mei, maar de vogel was erg schuw en liet zich slechts kortstondig bekijken voor hij in dicht struikgewas wegdook (in tegenstelling tot de aanwezige Geelgorzen). Door één waarnemer even zang gehoord bij A6 op 8 mei, maar eerst aandacht besteed aan de zojuist ontdekte klauwier en daarna was de vogel stil of verdwenen.
- 152 Rietgors: algemeen (10-50 exx per dag) in de Warta-oilanden, in moerassen en rietvelden van de Warta-polder, en in rietvelden van meren en moerassen op hogere grond zuid van de Warta (A1-A10, B1-B2, B5-B7, B9, B11).
- 153 Grauwe Gors: algemeen in open akkerland, voornamelijk in enclaves in het bos op hogere gronden zuid van de Warta; de eerste vogel werd al zingend gehoord en gezien toen we op 7 mei amper 1 km over de grens in Polen waren (in ruderaal terrein, terwijl we wachtten voor de overweg bij Slubice), verder regelmatig (om de 200-2000 meter) vanuit de auto op struik of telefoondraad langs de weg tussen Slubice en Osno Lubuskie, rond Drogomin en Sulecin, op de routes Miechow-Lubniewice-Osiecko, Krzeszyce-Slonsk-bezoekerscentrum, en B8-B11, en op het drogere akkerland in het zuiddeel van de Warta-polder tussen Slonsk en Kolczyn.

Extra soorten gezien gedurende heen- of terugreis in Duitsland

- 154 Nijlgans (overvliegend bij Weser in Bad Oeynhausen op 15 mei; ook diverse in Nederland).
- 155 Grote Lijster (snelweg onder Berlijn, 7 mei).
- 156 Roek (Rheine, Hannover; ook veel in gebieden Apeldoorn<->Wilp en Barneveld<->Voorthuizen).
- 157 Zwarte Kraai (algemeen, oost tot Magdeburg).

Extra soorten gezien gedurende heen- of terugreis in Nederland

- 158 Grote Canadese Gans (groepen Eemnes<->Hoevelaken).

159 Lepelaar (3 exx Castricum<>Uitgeest).
160 Zilvermeeuw (oost tot Hengelo).
161 Kleine Mantelmeeuw (oost tot Deventer).

Overige waargenomen dieren in Polen

Zoogdieren: woelmuis spec (B7), 'grote grijze muis' (Relmuis?; A6), Haas (op veel plaatsen), Egel (B7), Mol (op veel plaatsen sporen), Rosse Vleermuis (B7), dwergvleermuis spec (B7), Ree (vaak en op veel plaatsen, ook onderweg in Duitsland), Wild Zwijn (tot 6 exx A3, zeug met biggen A10), Vos (bos bij Lemierzyce), Wasbeerhond (bos vlak achter hotel B7 in vroege ochtend), Das (regelmatig sporen in cultuurland; bewoonde burcht bij B9; groot vrij vers verkeersslachtoffer B5), Bunzing (verkeersslachtoffers op weg langs Oder west van A1 en op weg 22 tussen A2 en A3), Amerikaanse Mink (langs oever Warta bij A7), Hermelijn (A10), Bever (veel vraatsporen langs Warta en Postomia en in Warta-oilanden; geïsoleerd ook aan zuidoende van Lubniewska-meer, mogelijk door solitair afgedwaald beest; vraat overal, voornamelijk oud: klap gehad door strenge winter?).
Reptielen: Hazelworm (B6, B8), Zandhagedis (B11), Ringslang (A8, B7).
Amfibieën: Bruine Kikker, groene kikker spec, Gewone Pad, Groene Pad, Roodbuikvuurpad (alles vooral bij visvijvers B6).

Literatuur

Becker, J. 2007. Nachtigallen *Luscinia megarhynchos*, Sprosser *L. luscinia* und ihre Hybriden im Raum Frankfurt (Oder) - weitere Ergebnisse einer langjährige Beringungsstudie. *Vogelwarte* 45: 15-26.
J. Muller, J. Walta, J. Olbers, T. Kamstra, T. Walta, M. van Leeuwen, A. & R. van der Werf, J. Zuiderwijk & E. van Houten 2005. Vogelexcursie Polen 2005. *De Winterkoning* 40 (2): 54-69. [7/15 mei 2005, 147 vogelsoorten in Polen].
Roselaar, K. 2007. Verslag reis Warta (West Polen) VWG Alkmaar 5-10 mei 2007. Intern Rapport VWG Alkmaar, 6 blz. [146 soorten in Polen plus 9 onderweg].

Dagverslagen Polenexcursie 2010

Vrijdag 7 mei door Jaap Walta

Het begin van de Polen reis.

7 mei om 5.30 uur kwam Jan van Leeuwen voorrijden. Dick Broersen zat al, daarna Joop Zuiderwijk ophalen, en als een speer over de A1 naar de eerste stopplaats net over de grens, waar ook de andere vogelaars de benen strekten en een bakkie deden. Als copiloot nam ik het stuur over van Renie. In onze auto zaten 2 kenners voor de waarnemingen onderweg, heel belangrijk voor de eindscore. Snel verder, nog 2 keer gestopt en zonder problemen kwamen we om 16.00 uur bij Arend's zomerhuis aan. Daar even bijgepraat onder het genot van bier en fris. Toen naar ons hotel, kamersleutels gekregen, even oprispen, eten en leggen. Dat was dag 1. De 8 waarnemingen onderweg telden niet mee, jammer voor Kees en Arie.

Zaterdag 8 mei door Peter Schinkelshoek

Hoe we op het onderwerp kwamen weet ik niet meer, maar tijdens ons bezoek aan het moeras van Przyborow vroegen de dames in het gezelschap zich af of vrouwen op hoge hakken nu echt aantrekkelijker zijn. We kwamen daar natuurlijk voor de kolonie Witvleugelsterns en de Zeearend. Oftewel het Zeearendje, want zó groot is ie echt niet als je 'm opgezet in het museum ziet staan! Van alle soorten sterns heeft de Witvleugelstern zo'n beetje het meeste zwart op z'n (onder)-vleugel (tijd voor een nieuwe naam?). Maar al dat zwart-witte gefladder bood wel een schitterend mozaïek. Een ander hoogtepunt was de Grauwe Klauwier, wel op ca. 50m. afstand, maar toch! Later in de week had je geen kijker meer nodig om deze prachtige (grauwe???) vogel te zien. Op de terugweg naar het hotel zagen we nog een Ree die met ons mee sprong, het toppunt van elegantie! Die heeft geen hoge hakken nodig, net zo min als de Grutto's e.d. Neem een mus of een eend, die zouden wel hoge hakken kunnen gebruiken!

Zondag 9 mei door Marian van Leeuwen

De sfeer werd na het ontbijt bepaald door Peter en Joop, die kamergenoten waren. Het ging als volgt: Peter zegt tegen Joop: "ik ga alvast naar beneden" en doet aldus. Halverwege de trap bedenkt hij zich, wil nog tanden poetsen of zoiets. Hij gaat terug naar zijn kamer en gaat de badkamer binnen. Joop ziet dat niet, is druk bezig, want de tijd dringt. Hij sluit de kamerdeur zorgvuldig af en gaat naar beneden. Hun kamer bevond zich aan het eind van de gang! Wat moet Peter een lawaai hebben gemaakt om de dochter des huizes te alarmeren! Die kwam ons alarmeren bij de auto's waar de dagelijkse stoelendans plaats vond. We hadden Peter nog niet gemist en we waren natuurlijk "nooooit" vertrokken zonder hem. Wat hebben we gelachen.. en Peter deed, na de schrik, van harte mee.

In het verslag van Kees leest u waar we die dag geweest zijn. Een feest was het mooie lunchplekje in de hooilanden bij het brugje over het Bernakanaal. In gedachten zag ik Rien Burger daar genieten, 10 jaar geleden! Wel lag er een schaduw over deze dag omdat Renie bericht kreeg van het plotseling overlijden van zijn schoonmoeder. De avond werd gevuld met een geweldig leuk zelfgemaakt spel van Dick Broersen. Het ging niet over vogels!

Maandag 10 mei door Jan van Leeuwen

Voor deze ochtend was een “vroeg vogel” wandeling gepland. Deze ging niet door want om 6.00 uur regende het behoorlijk. Om 7.30 uur kwamen we elkaar dus tegen bij het ontbijt. Ons doel was vandaag de Warta. Langs de dijk hoorden we een Wielewaal roepen, wel horen maar niet zien. Ook een Hop liet zich horen en werd na een tijdje ook gezien. Verder over de dijk, dit is een zandpad, waar we een mooie plek voor de lunch vonden. Uitzicht over de rivier en zijn moerasbosjes. Iedereen liep hier te struinen langs de dijk. Al gauw werd een Grauwe Klauwier ontdekt. Ook liet de Wielewaal zich weer horen, het waren er meerdere. De mannetjes vlogen achter elkaar aan. Ze scheurden door en langs de bomen en lieten zich prachtig zien in de zon. Hun gele verenkleed is een pracht. Genietend van deze prachtige vogels en de stilte in het landschap: dan ben je één met de natuur. Wat verder langs de Warta zagen we Kraanvogels en vlogen er 13 Grote Zilverreigers over. Een Zeearend zat in een boom terwijl een Rode Wouw over vloog. Hierna zijn we naar een hellingbos gereden. Daar liet een Grote Bonte Specht en een Middelste Bonte Specht zich horen. Na het avondeten hebben we een avondwandeling gemaakt en werd er nog een Houtsnip gezien. Hierna nog een biertje en dan naar bed om gezond weer op te staan.

Dinsdag 11 mei door Klaas Tijssen

De afspraak is dat ik het verslag zou maken van deze reisdag. Prima, maar nu ik al weer in de tweede (werk)week zit na de Polenreis, ben ik al weer helemaal in het dagelijkse ritme van het normale leven. Wat we die dinsdag beleefd hebben, na zeven volle vogeldagen, waar we geweest zijn en wat we die dag gezien hebben? Maak je dan geen aantekeningen, Klaas, met wat je gezien heb, en waar je geweest ben? Nee, dat doe ik niet, ik beleef de dagen zo als ze komen: als het een mooie dag is prima, is het een minder mooie dag, minder prima, morgen weer een dag. Maar ik moet jullie wel vertellen dat de 7 vogeldagen héél erg prima waren. Wat een prachtig land om te vogelen mensen. Wat een ruimte, wat een stilte, wat een prachtige decors met vogels hebben we gezien. Vanaf de dijk

kijkend naar foeragerende Ooievaars, Kraanvogels en tientallen andere (water)vogels. Komt er van rechts nog een groep Kraanvogels aanvliegen, met hun karakteristieke geluid, roept iemand "Zilverreigers links". Komt in dat al mooie decor van links nog even 10 grote Zilverreigers het decor invliegen. "Ben ik in het Paradijs"? Nee Klaas, je ben in Polen!

Kraanvogel

foto: Jan van Leeuwen

Een ander decor: 5 Zeearenden in één kijkerveld, zittend in een solitaire boom, opvliegend, spelend met een vis die in het water valt. Hebben jullie wel eens een Wielewaal gezien? Ik nu wel, 3 Wielewalen in één kijkerveld, 2 mannetjes, letterlijk en figuurlijk bekvechtend om 1 vrouwtje.

Weer een ander decor, de zoveelste Grauwe Klauwier, mannetje en vrouwtje in wilgenstruiken op rij. Komt al kijkend een Sperwergrasmus uit diezelfde struiken, was al gehoord door Kees. Leuke anekdote: Sperwergrasmus broedt veelal onder bescherming van de (agressieve) Grauwe Klauwier (info Kees Roselaar).

Mensen ik stop met dit verslag want jullie geloven me toch niet. Dit allemaal geregisseerd door Arend.....haha.....

PS - Marian en Renie, bedankt voor de organisatie.

Woensdag 12 mei door Martine Kamminga

Voor die dag werd regenachtig weer voorspeld en Arend was best moe van alle voorbereidingen om ons alle goede vogelplekken te laten zien, dus had hij een rustige dag ingepland, zowel voor hemzelf als voor ons. Wij werden met een groepje, t.w. Renie, Marian, Jaap, Klaas, Ed, Jan, Kees en ik, afgezet bij een parkeerplaatsje aan de westkant van het meer bij Glisno en gingen een 12km lange wandeling doen rond de zuidkant van het meer, terug naar het hotel. De anderen die niet zo'n zin hadden of minder goed ter been waren, gingen met Arend mee voor een autotochtje.

Het was wat broeierig warm die dag. Al gauw konden de truien en jassen uit en de muggenolie op. In het zuiden waren dreigende luchten te zien, maar regen hebben wij die dag niet gehad! In vogelaarstempo, d.i. zo'n 2 km per uur, liepen we langs de beboste oever. Al gauw hoorde Marian de eerste Goudhaan, later gevolgd door een Vuurgoudhaan. Er waren veel Roodborstjes te horen en in de verte hoorde je het tri-tri-tri van een opvliegende Zwarte Specht. In het meer zwommen Futen, gewone, maar ook een paartje Geoorde, de gebruikelijke Knobbelzwanen, Wilde Eenden en, heel mooi, een Zomertaling. Hier en daar zat een Pool in een bootje te vissen. Om een uur of half één 's middags gingen we picknicken aan de oever van het meer, telescopen in de aanslag. Vanaf het eilandje midden in het meer hoorden wij weer een Zwarte Specht. Daar zat hij, boven in een boom. We konden hem goed bewonderen in de telescopen, maar hij zat steeds met de rug naar ons toe. Renie wist raad: hij haalde zijn I-podje te voorschijn en draaide het geluid van de Zwarte Specht af. Vrij zacht voor onze oren, maar het beest in de boom draaide onmiddellijk zijn kop om! Na een minuut vloog hij zijn boom uit en kwam al roepend bij ons poolshoogte nemen. We hebben hem daarna nog lang horen roepen in het bos. Helemaal in de stress om die onzichtbare indringer.

We hadden toen nog zo'n acht à negen kilometer te gaan, dus na de lunch hebben we ons tempo wat opgevoerd, want Renie wilde voor het avondeten vertrekken naar Duitsland, waar hij zou overnachten. Hij moest de volgende dag al thuis zijn voor een begrafenis. Onderweg stuitten we nog op een oud nest van een Grauwe Vliegenvanger dat onder de schors van een dennenboom zat, en we zagen een spreekhaar jongen voeren in een nest in een boomholte. En we stuitten nog op een oude erfenis van de Communistische tijd, n.l. een hars-win-terreintje. In die tijd moest alles

economisch benut worden. De dennenbomen waren gedeeltelijk van hun schors ontdaan en in de kale plekken werd d.m.v. schuine sneden de hars in emmertjes geleid, zo vertelde Kees ons. Wij zagen nog duidelijk die sneden in het kale hout. Onderweg heeft Renie nog geprobeerd met zijn l-pod een Glanskopmees te lokken - zonder succes. We hoorden van alles maar het was niet gemakkelijk om in dat dichte dennenbos alle vogels in de kijker te krijgen. Daar hadden wij zo tegen drieën ook geen tijd meer voor. Rond een uur of vier kwamen we allemaal weer moe maar voldaan terug bij het hotel. De anderen die met Arend waren meegegaan, hadden ook een prachtige dag gehad. Ze hadden o.a. een vos gezien met een jong in haar bek!

We hebben Arend een cadeau overhandigd om onze dankbaarheid te uiten voor alle voorbereidingen die hij heeft gedaan om onze vogelweek tot zo'n succes te maken. Het werd een boek, van te voren al gekocht door Marian. "Over het doppen van bonen", heette het. Daarin vertelt een Pool aan de ik-figuur, al bonen doppend, over zijn leven en de geschiedenis van Polen. Toen moesten wij afscheid nemen van Renie. We wensten hem goede reis. Jammer dat hij er niet meer bij kon zijn.

Donderdag 13 mei, Hemelvaartsdag, door Dick Broersen

De vorige avond herhaalde Joop wat hij op de laatste ledenvergadering ook al uitte: "Jongens, waar gaat het nu om? Zijn we op jacht naar een zo hoog mogelijk aantal soorten of doen we het voor **de beleving?**". Natuurlijk gaat het om dat laatste, maar we konden het toch niet laten om de balans op te maken en te inventariseren welke soorten we mogelijkerwijs ook nog zouden kunnen scoren in dit mooie gedeelte van Polen. Binnen het half uur hadden we, op de dijk achter het Hellingbos in de nabijheid van Lemierzycze, voor de meeste deelnemers aan de reis, de topper: De **Sperwergasmus!** In een houtsingel tussen de weilanden zat ie, samen met de Grauwe Klauwier. Arend sprak van een klassiek beeld, waar we een flinke tijd van konden genieten. Het plaatje werd compleet toen we mannetje en vrouwtje Grauwe Klauwier plus Geelgors in één blik konden vangen. Toen we dit memorabele moment hadden verwerkt reden we de kilometers lange dijk verder af om vervolgens in het volgende dorp op een tractorpad de lunch te gebruiken. Even later werd onze aandacht getrokken door een Rode Wouw die op een elektriciteitskabel zat te loeren aan de rand van een immense koolzaadakker. Ook dit was heel bijzonder, want je ziet deze soort meestal in de vlucht. Einddoel van de dag was het bezoekerscentrum van het Nationale Park Warta-monding. In de kelder van dit gebouw stond een flink aantal opgezette vogels, waaronder de

magnifieke Zeearend. Even later zagen we hem in het echt toen we over een pad door het moeras liepen. Ook hoorden we (maar zagen hem niet) de Roodmus. Dat moment vergeten we nooit meer, want de manier waarop Arend ons tot stilte maande zal nog lang in ons geheugen blijven.

Vrijdag 14 mei door Ed van Houten

Het is alweer de laatste dag van ons verblijf in het gastvrije hotel "Pod Lasem" (= onder de bomen). Deze dag wordt gebruikt om nog eens de mooiste plekjes te bezoeken van afgelopen week; het was vandaag een zwaar bewolkte dag, maar gelukkig grotendeels droog weer.

De ontbijttafel was weer voorzien van allerlei lekkernijen waaronder die overheerlijke, gevulde pannenkoekjes. Na het klaarmaken van ons lunchpakket zijn we weer enthousiast met drie auto's op stap gegaan. Het was mijn derde vogelreis naar Polen; ik zal het in dit stukje vooral hebben over het landschap, verbijsterend mooi. De Warta-oilanden met zijn wilgenstruweel, de moerassen van de Warta polder, het hellingbos met zijn reusachtige, oude bomen, gelegen langs het natte deel van de oeverwal, de bevervraat, zelfs de dikste bomen worden vakkundig gesloopt. Het prachtige uitzicht over de rietvelden en hooilanden en - overal te zien - de ooievaars op hun nesten. De stilte en ruimte die je bijna overal tegen komt, is indrukwekkend - je hebt de neiging om met elkaar te fluisteren, een prachtige beleving in de natuur, die je zelden nog tegenkomt.

Aan het einde van deze excursiedag, bij een wandeling op het dijkje langs het kanaal, nog gehoord: Spotvogel, Krekelzanger, Bosrietzanger en waargenomen een passerende Grauwe Kiekendief, een prima afsluiting van een fantastische week vogelen. Tijdens het avondeten [weer heel bijzonder "zuurkoolsoep" vooraf!!] waar Arend, Manda en Alke ook gezellig bij waren heeft Jan van Leeuwen, namens de groep, Marian en Renie (afwezig door familieomstandigheden) hartelijk bedankt voor de perfecte organisatie van deze vogelreis. Bij de evaluatie was iedereen enthousiast. Het enige min-puntje kwam van Dick: "hij had het gezellige terrasje gemist". Arie Tamis gaat een boek schrijven over groepsgedrag en deelde mee dat wij daarin een belangrijke bijdrage hebben geleverd, we zijn benieuwd!!

Zaterdagmorgen half negen vertrokken wij uit Glisno; het was regenachtig en koud, via korte stops en een heerlijke traktatie (natuurlijk koffie met appeltaart) van Peter werd iedereen weer keurig tussen 19.00/20.00 thuis afgezet.

"Chauffeurs: hartelijk bedankt"

Bezoek aan de Groene Jonker en Lusthof De Haeck, 6 juni 2010

Martine Kamminga

Om kwart over zeven 's morgens komen wij aan bij de Groene Jonker, een piepklein natuurgebiedje ten noordoosten van de Nieuwkoopse Plassen, dat pas sinds maart 2008 bestaat, en al heel wat faam heeft verworven door de grote hoeveelheid vogels die het trekt. Het is vooral beroemd geworden door de komst van het Porseleinhoen, die wij dan ook hopen aan te treffen. Wij zijn niet de enigen. Her en der op de paden lopen vogelaars met hele arsenalen aan statieven en spotting scopes over de schouder ... Kalverstraat in de natuur. Het is broeierig warm en zonnig.

Het eerste wat wij zien is een groepje Visdiefjes, boven het landje tegenover het plassengebiedje, die op insecten jagen. Heel opmerkelijk, want Visdiefjes jagen voornamelijk op vis! Ze hebben gezelschap van een Zwarte Stern; die past beter in het plaatje. We zien zeer veel Meerkoeten met veel jongen, Bergeenden met pulletjes, een slapende Grutto op een paaltje, een Lepelaar, een Wilde Eend met pullen, nog meer Zwarte Sterns. We horen een Groenpootruiter, een Wulp in de verte, een Kleine Karekiet, een Rietgors, een Bosrietzanger, en heel even een Waterral. Ineens zien we het zangvluchtje van een Rietzanger, heel even fladderend boven het riet. Er vliegt een Purperreiger over, mooi herkenbaar aan zijn donkere slanke silhouet, en er scharrelt een Kleine Plevier rond, die snel wegvliegt. Er zitten veel bastaardeenden in allerlei kleuren.

Opvallend is het grote aantal Meerkoeten met veel pullen. Marian vertelt een verhaal dat ze gehoord heeft van twee mensen, dat Meerkoet mannetjes hun eigen jongen doodpikken als het er teveel worden. Je ziet dan ook doorgaans niet meer dan een stuk of vier pullen per Meerkoet paar. Hier zijn het er dus meer. Misschien is hier voldoende voedsel?

In het middendeel van het gebiedje horen we het hinnikende geluid van een Dodaars. Er zwemt een Zomertaling, goed te bekijken in de telescoop. Huub gaat met zijn vinger over een kammetje: Zo klinkt ongeveer de baltsroep van een Zomertaling. Het lijkt ook wat op die van een Kwartelkoning. In de verte vliegt, snel en wendbaar, een Boomvalk. Er komen 3 Canadese Ganzen langs, twee Puttertjes en twee Brandganzen. Onderaan een rietstengel zit een Kleine Karekiet. Later zal Marian ons vertellen dat een Kleine Karekiet graag in nieuw riet broedt. Heeft ze gehoord van een boswachter. Mooi: er zitten maar liefst drie Geoorde Futen in het water, die zich goed laten bekijken met hun roestbruine onderkant en hun rode oog. Er strijken acht Indische Ganzen neer. Een

bijzonder gezicht. “Mooie beesten”, zegt Huub. “Maar het zijn exoten, net als Nijlganzen”, repliceert iemand. “Nijlganzen vind ik ook mooi” merkt Huub droogjes op, “maar het blijven exoten en ze horen hier niet”.

Ineens vliegen er 22 Knobbelzwanen met een luid gezoef over ons heen. Indrukwekkend. Aan de Noordkant van de plas zitten Smienten. Die waren ook op Waarneming.nl gemeld, want ze zitten er nog laat in het jaar. Op een klein droog polletje zit een koppeltje jonge Bergeendjes, zo leuk getekend. Twee Kleine Plevieren vluchten weg met hoge piepjes. Een ander laat zich rustig van ver bekijken, gezeten op een slikje. Ja! Daar hebben we hem dan, ook een wenssoort: een Zwartkopmeeuw in de vlucht. Die zwarte kop valt eigenlijk niet zo op, wel het feit dat hij zowel van onder als boven helemaal wit is, in tegenstelling tot de Kokmeeuw die ook grijze tinten in zijn verenkleed heeft.

Maar waar blijft nou die Porseleinhoen? Huub vertelt dat Porselein hoenders en Waterrallen graag in riet zitten met een slikrandje eromheen. Ze willen wat kunnen rondlopen bij hun verblijfplaats. Nou, slikrandjes genoeg hier, zou je zeggen. Heel in het begin dacht iemand hem even te horen, maar daar is het bij gebleven. Geen Porseleinhoen te zien. Er lopen naar onze mening wat te veel paden door het gebiedje heen. Misschien raakt het daardoor “overbewandeld” (mooi woord toch? Overbewandeld). Die schuwe vogels trekken zich steeds meer terug. Vlak bij de parkeerplaats, tegenover een boerderij, raken we gebiologeerd door de zang van twee Bosrietzangers. Wat een geluiden komen er uit die kleine snaveltjes! Je kunt er een Merel in herkennen, dan weer een Kleine Karekiet, dan weer wat anders. Maar ook die twee houden zich lekker schuil.

Als wij bij het gebied vandaan willen rijden om via de Woerdense Verlaat naar de Hollandsche Kade te gaan, zien wij een echtpaar hun hond uitlaten. Het dier glipt onder de omheining van het plassengebiedje door en jaagt de rondscharrelende jonge steltlopertjes op. Marian wordt kwaad. Ze wijst de mensen erop dat ze die hond daar niet moeten uitlaten. “Ach mevrouw” zegt de man van het stel, “ik laat mijn honden al twintig jaar hier uit en nou moesten ze er zo nodig natuurgebied van maken. Ze kunnen me wat met hun verboden”. En hij slingert de bal nog maar eens richting het water. Tja ...

Om een uur of twaalf komen we dus bij de Hollandsche Kade, waar we weer een stuk gaan lopen. Daar kunnen we nu wel goed de Bosrietzanger bekijken. Hij heeft een mooie lichte borst. Lichter dan van de Gewone Rietzanger of de Kleine Karekiet. We moeten niet vergeten omhoog te kijken, want daar vliegen ineens een stuk of dertig Gierzwaluwen hoog

boven ons. We lopen linksaf een paadje in door een bosachtig stukje, waar we de Zwartkop, het Winterkoninkje en de Tuinfluiter horen. Het paadje leidt naar een uitkijkpunt met een hooggelegen bank, van waar we een grote kolonie Visdieven en Kokmeeuwen zien. Weer vliegt er een Zwartkopmeeuw over. En we zien een Torenvalk vliegen met een muis in zijn klauwen!

Ook van de planten leren we die dag veel: in de Groene Jonker ziet het aan de oevers geel van de Blaartrekkende Boterbloem. Onmiskenbaar voor wie er oog voor heeft, door de uitstulpende gele hartjes. Langs de oevers van de Hollandsche Kade groeit Moeraskartelblad in een prachtige roze kleur, Ratelaar, één klein lief Lathyrusje en Speerdistel, waar prompt een Distelvlinder op neerstrijkt. Verder is er Echte Koekoeksbloem en Moerasspirea, die nog niet in bloei is, en Vogelwikke.

Het is er druk met fietsers. We raken in gesprek met een groepje KNNVers uit Woerden die daar een excursie houdt. Tot slot brengen we een bezoekje aan Lusthof De Haeck, aan de zuidkant van de Nieuwkoopse Plassen. We lopen via het Oudshoornpad langs een meertje. In het bos horen we een Goudvink. We gluren en gluren, maar helaas ... het blijft bij het simpele Djuup! Djuup!, dat overal vandaan lijkt te komen, maar zien doen we niks. De pestkop. Ja, we zien een hoop veertjes van een geplukte jonge Spreeuw.

Overal aan het water groeien nog Rhododendrons. Een erfenis van Dr. Teupken, de man die deze Lusthof zo'n 75 jaar geleden heeft aangelegd. Hij wilde het gebiedje aantrekkelijk maken voor de wandelende "jetset" van die tijd. Nu zijn de behoeften veranderd en worden de tuinstruiken langzamerhand weggehaald. Een paar Rhododendrons laten ze echter wel staan, als klein aandenken. Verder, dat valt te lezen op internet, worden er langs het pad enkele zitbankjes geplaatst, die zijn ontworpen door creatieve mensen uit de buurt. Zo houd je de mensen uit de omgeving betrokken bij het natuurgebeuren. Om half twee lopen we de Dr. Teupkenbrug af, naar de auto's. Het betreft. Weldra gaat het regenen. Ieder gaat weer zijns weegs. Het was weer een geweldig mooie en leerzame dag. Bedankt, Huub!

Landelijke Dag SOVON: 27 Nov 2010, Radboud Universiteit Nijmegen:
2 parallele series lezingen, VOFF lezingen over libellen, planten etc.,
struinexcursie voor jongeren, etc., informatie- en boeken-stands: zie
www.sovon.nl.

Excursie Naardermeergebied, 12 juni 2010

Jan Zweeris

Het landschap is gevarieerd: het grote meer met daar omheen houtsingels, bosschages, moeras, moerasbos, weiland, sloten en plassen.

Op onze lange wandeling op deze mooie dag zagen en hoorden we veel vogels en ... kikkers. We bewonderden de schoonheid, om het maar eens plechtig te zeggen, van de prachtige bloeiende planten en de kruipende en fladderende insecten. Boerenzwaluwen en hun neven (en nichten) de Huis- en Gierzwaluwen verlostten ons van heel wat muggen die ze ophapten tijdens hun snelle buitende vluchten. In de zomereiken langs ons pad waren jonge Kool- en Pimpelmezen druk doende, en met veel gekwetter, hun maagjes te vullen met rupsjes, larven en andere lekkernijen. Ook Boomklevers, Merels en Zwartkoppen lieten zich horen en soms zien op hun voedseltochten.

Uitzicht op de weilanden leverde weer nieuwe beelden en geluiden op. Natuurlijk Grauwe Ganzen met jongen, grazend en waakzaam rondkijkend. Vliegen was er nu niet bij. De rui had de ouderen ontdaan van hun vliegpenen. Ze liepen in een aaneengesloten groep bij ons vandaan, zonder hun luidruchtige gesnater. Wilde eenden, Meerkoeten, Canadese Ganzen, een vleugellamme Kolgans en overvliegende Aalscholvers vulden het beeld aan.

Hier en daar kregen we zicht op het grote meer, dat eens gedempt met Amsterdams huisvuil had moeten worden. Niet veel verkeer op het water. Behalve dan een, met het landschap disharmoniërende, lange voortrazende blauw-gele spoorrups. Toch viel hier ook te genieten. Bloeiende ronde Gele plomp en Waterlelie omzoomden de rietkragen. Een paar Purperreigers brachten voedsel naar hun jongen in een tussen het riet verborgen nest. Ook zagen we hun soortgenoten met gekromde lange, dunne hals en snellere vleugelslag dan hun blauwe soortgenoot, door het hele gebied vliegen. We hoorden een Dodaars en zagen een enkele Fuut, Meerkoet, duikelende Krakeend en een aantal Slobeenden. In het riet hoorden we de Kleine Karekiet en een Rietzanger, aangevuld met het beperkte geluid van een Rietgors. Op en in andere rietplekken hoorden en zagen we de Sprinkhaanzanger met zijn fijn spitse snavel, geel aan de binnenkant, en de Snor. Dit laatste gezang is voor oudere oren nauwelijks op te vangen, helaas.

Onze wandeling onderbraken we een half uurtje in het lusthofje van mevrouw Mostert, die de koffie voor ons net gezet had. Opgelusterd door de verhalen over hoe het hier vroeger toeger, dronken we onze koffie.

Na deze stop kwamen we bij een rond fort van de Waterlinie, aan de Vecht. Een mooie plek om te picknicken. Om ons heen gebeurde van alles. Spreeuwen vlogen in en uit gaten in de bovenrand van het fort, als Oeverwaluwen. Koekoeken vlogen er rond, hoor- en zichtbaar. Op zoek naar het nest van een slachtoffer om haar ei onopgemerkt kwijt te raken bij een afwezige Kleine Karekiet of Rietzanger of ... . Allerlei paddestoelen groeiden op takkenhaksel. Huub zette sterke koffie.

Langs een dijkje waarover we liepen, stonden op het omringende weiland grote velden Akkerdistels te bloeien. Tientallen Kleine Vos vlinders zogen hun nektar uit de bloemen. Geen andere vlindersoorten te zien.

Dat het water hier schoon is, was te zien aan de aanwezigheid van Schrijvertjes – de glanzend zwarte kevertjes die over het water kunnen lopen door de oppervlakte spanning. Ze zakken er niet doorheen, zoals bij vervuild water. Ook aan de planten is te zien dat het goed water is. De prachtig uitgeschermdede Waterscheerling stond aan de slootkanten te bloeien en niet te vergeten het al even gevoelige rose-paarse Moeraskartelblad.

In een groot weidegebied met kleine meertjes zagen we twee Lepelaars lepelen naar kleine visjes en ander voedsel. Een Grote Zilverreiger vloog ver weg over. Bij de meertjes veel Tureluurs die in een grote zwerm af en toe opschrokken. Waardoor? Een Havik werd bedoken door een felle Kievit. Grutto's prikten ijverig in de modder met hun lange gevoelige snavels naar iets eetbaars. Zwarte Sterns en Gierzwaluwen vlogen langs boven gele veldjes Goudknopjes, een exoot uit Zuid-Afrika.

Over een plankenpad door een droogstaand moerasbos en een buitenwijk van Naarden bereikten we onze parkeerplek, moe maar voldaan. Bedankt, Huub en Renie.

Vogelen vanuit je keuken

Toke Vermeulen

Een vriendin die aan de buitenkant van Heemskerk woont, had me uitgenodigd. Al een tijdje waren er achter haar huis allerlei werkzaamheden in het weiland, maar ik wist niet wat. Nu waren die werkzaamheden afgelopen en konden we de afgravingen en de plasjes zien. Wat een vogelparadijs was dat geworden! Vanuit de keuken zag ik: 4 Lepelaars, 2 Kluten, 2 Bergeenden, 2 Nijlganzen, 1 Bontbekplevier of Kleine Plevier, 1 Dodaars, verschillende Tureluurs, 2 Oeverlopers, verschillende Scholeksters en dan heb ik de diverse meeuwen, Meerkoeten en Wilde

Eenden niet eens meegeteld. Ik was daar niet meer weg te slaan, maar je kunt toch niet, als je bij iemand op bezoek bent, steeds met een verrekijker voor je gezicht zitten? Mijn vriendin is geen vogelaar, maar ik heb haar wel heel enthousiast weten te maken - misschien een toekomstig lid van de Vogelwerkgroep !

Noot Redactie: Vanaf de Noordermaatweg en de Mina Kruseman Parkstraat is de plas prima te overzien. "Is echt een aanrader !"

**Over horen vertellen....over gelezen.....en nu zelf gezien....
het afmaken van meerkoetpullen.....**

Marian van Leeuwen

Op 12 juli j.l. fietste ik van Uitgeest naar Castricum en passeerde de Oude Venne. Op het weggetje zat een ineengedoken Meerkoet. Enkele meters verder vond, in het slootje, een gevecht plaats tussen twee Meerkoeten. In de buurt van de vechtenden zwom nog een Meerkoet en drie pullen, niet zo jong meer. Op een gegeven moment leek de knokpartij beslecht, de verliezer droop af richting de Meerkoet op de weg. En.....tot mijn stomme verbazing begonnen de overgebleven twee "ouders" op een van de jongen in te hakken en onder water te duwen. Dat ging niet bepaald zachtzinnig! Ik keek rond naar een steen of zoiets maar besepte ook dat hier een "natuurwet" zijn loop had. De pul verdween onder water en de tweede werd te grazen genomen. Tussendoor werd de terugkerende afgedropen Meerkoet nog eens weggejaagd. Na het verdwijnen van het tweede jong keerde de rust weer...maar vanuit het riet klonk gepiep.. het derde jong! De twee moordenaars snelden er heen en onder gepiep en gespetter werd het werk, buiten mijn gezichtsveld, voltooid. Ze kwamen uit het riet, schudden hun veren en gingen samen een vorkje prikken.

Onthutst fietste ik verder, mij twee dingen afvragend: waren het ouders die hun eigen kroost afmaakten of waren het jaloerse kinderloze burens die dachten: "wij niet, dus zij ook niet" ?

Vogelen in Extremadura

Dick Dekker

Extremadura is een provincie in Spanje en ligt ± 200 km ten ZW van Madrid. Het is dun bevolkt. Het landschap is weids met bergruggen en uitgestrekte steppeachtige grasvlakten, verder komen er stukken grasland voor die bezaaid zijn met steen en kurkeik - dat noemen ze dehesa. Al jaren had ik het in mijn hoofd om een keer te vogelen in Extremadura; je moest daar een keer geweest zijn volgens een kennis van me, die daar al vaker was geweest. Niet alleen de enorme vogelrijkdom maar ook de bloemen en planten en het landschap zijn heel bijzonder. De beste tijd om daar te zijn is eind april begin mei, dan bloeit en zingt alles. Oktober vorig jaar ben ik gaan zoeken op internet of er ook reizen naar Extremadura zijn; dat zijn er heel weinig. Verder zoekend kwam ik op een site terecht van een Nederlands stel dat daar woont en veel informatie heeft over dit gebied en dat ook bemiddelt om appartementen te huren – via hen hebben wij een appartement geregeld.

Daarnaast zelf vliegtickets en huurauto geboekt via internet, en op 23 april vlogen we vroeg in de morgen met z'n viere naar Madrid. Huurauto opgehaald en richting Extremadura. Op de rondwegen van Madrid is het heel druk maar na half uurtje werd het al rustig op de snelweg. Bij het plaatsje Jaraicejo verlieten we de snelweg en reden gelijk door een landschap wat heel bijzonder is, de dehesa. Na een paar km zagen we al de eerste grote groep Vale Gieren rondcirkelen met daar tussen een Monniksgier, overal zaten en zongen Grauwe Gorzen en Kuifleeuweriken; ook de Zwarte Wouw was rijkelijk veel te zien, en we moesten nog 30 km rijden voordat we in Torrejon el rubio waren, waar ons appartement stond - we hadden al heel wat gezien ! Onderweg zagen we een overweldigende pracht aan bloemen, zo ver het oog reikte. Het dorp waar we logeerden was klein maar gezellig met wat kruidenierswinkeltjes en een bakker en opvallend schoon; meerdere paren Ooievaars hadden een wat hoger gebouw bezet met hun nesten. Het dorp ligt midden in de dehesa tegen het national park Monfragüe aan met aan de noordzijde een meertje met een rietkraag en struweel. Nachtegaal, Roodborsttapuit, Roodkopklauwier, Cetti's Zanger en nog veel meer klein spul zie en hoor je. Het weer was de hele week uitzonderlijk mooi met 25 tot 30 graden, weinig wind en volop zon, de nachten waren nog lekker koel. De volgende morgen zijn we naar het kasteel Monfragüe gereden dat op een bergrug ligt in het park. Van hier uit heb je een prachtig uitzicht over het omringende land.

Wat je hier op ooghoogte langs ziet komen is ongelooflijk: Vale Gier, Monniksgier, Dwergarend, Spaanse Keizerarend, Zwarte en Rode Wouw. Na een paar uurtjes ons hier te hebben verwonderd, zijn we naar de peñafalcon gereden. De peñafalcon is een hoge rots aan de overkant van de rio tajo met daarop tientallen paren Vale Gieren met hun jongen. Onderaan de rotsen broedde ook een paartje Zwarte Ooievaars, voor ons zat een Blauwe Rotslijster volop te zingen, achter ons kwam een paartje Raven luid krassend aan vliegen; ook dit is een pracht plek om vogels van dichtbij te zien. Een paar km verder ligt het bezoekerscentrum - van hieruit kun je allerlei mooie wandelingen maken.

Een van die wandelingen begint aan de overkant van de weg tegenover het bezoekerscentrum: je loopt een dal in over een verhard pad naar een prachtig snelstromend riviertje. In het riviertje zwemmen honderden forellen, wandelend langs het riviertje hoor je steeds de Wielewaal en zie je die af en toe van de ene naar een andere top van een boom vliegen; ook komen hier IJsvogel en Waterspreeuw voor. In een bocht van het riviertje hebben een kolonie Bijeneters hun nesten - wat zijn ze toch mooi !! Grote Bonte Specht laat zich goed horen, zo ook allerlei ander klein spul. Na zo'n twee en half uur lopen gaan we terug naar ons appartement: wat een fantastische dag hebben we gehad !

De volgende dag gaan we naar Trujillo, een stadje 40km verder, het landschap is prachtig en onderweg weer alle soorten roofvogels in de lucht. Trujillo is een klein stadje waar aardig wat cultuur te zien is. De Kleine Torenvalk kan je hier nog volop zien rond vliegen, zo ook Ooievaars die bijna alle torens en gebouwen hebben bezet met hun nesten. Ten noordoosten van dit stadje heb je de vlakte van Belèn een steppeachtige grasvlakte waar we de eerste Grote Trappen zagen; ook hier weer veel gieren die rondcirkelen en ooievaars die voedsel zoeken, en ook kiekendieven volop aanwezig. Rustig rondrijdend in dit gebied zagen we ook Slangenarend, Dwergarend en Zwarte Wouw.

De derde dag richting Monroy gereden. Na een half uurtje rijden staan er een groepje grote dennen langs de weg waar zeker 30 paar ooievaars op zitten te broeden; onder in de nesten van de ooievaars hebben een paar honderd Spaanse Mussen hun nesten gebouwd. Hier maken we ook een wandeling door het omringende landschap: het is weer een bloemenzee ! Ook hier weer veel roofvogels en voor het eerst een Grijs Wouw en Havikarend. Monroy is een klein dorp met een kasteel. Heel rustig doorgereden richting Santa Marita de Magasca over heerlijk rustige weggetjes, af en toe een riviertje kruisend. Even voor deze plaats Grauwe Kiekendieven, bij een riviertje een grote groep Bijeneters in de lucht - je

ziet en hoort ze bijna overal ! Voorbij Santa Marita de Magasca de eerste Scharrelaars, een prachtige vogel, die hier in een van de tientallen opgehangen broedhokjes broedt; op meerderen plaatsen komen we deze hokjes tegen die speciaal voor de Scharrelaars zijn opgehangen.

De vierde dag zijn we voor dag en dauw opgestaan om naar een plek te rijden waar veel bijzondere soorten voorkomen. Het was nog donker toen we op de plek aankwamen en moesten wachten tot de zon opkwam; in de verte hoorden we meerdere Hoppen roepen - dat geluid draagt heel ver, je hoort ze overal wel roepen vooral in de ochtend- en avonduren. Het was nog maar net licht toen we de eerste Kleine Trappen hoorden roepen; even later zagen we ze staan baltsen, rechtop staand, zich zo lang mogelijk makend en maar roepen, een pracht om te zien ! Op een akker voor ons liepen 5 Grote Trappen, boven ons vlogen maar liefst 7 paar Grauwe Kiekendieven rond, die op een gegeven moment begonnen te baltsen, een Griel kwam luid roepend langs vliegen en ook nog een stel Kleine Trappen maakten een rondje boven ons. Een Blonde Tapuit zat even verder op een steen en op een oud schuurtje zat een Steenuiltje. Dit was een plek om even uit je dak te gaan ! En nog was het niet op, Kalenderleeuweriken liet zich goed horen en zien met hun donkere ondervleugels. In de middag naar een stuwmeer gereden met veel riet waar veel watervogels voorkomen, en via Serrejon naar portilla del tieter gegaan (in het national park Monfragüe), dat is een rotswand langs een rivier waar ook weer veel Vale Gieren broeden; daar zagen we ook Aasgier, Monniksgier, Steenarend, Blauwe Rotslijster, Rotszwaluw en Roodstuitzwaluw.

De vijfde dag zijn we voorbij Trujillo gereden naar Madroinera, via allerlei binnenwegen richting Caceres; onderweg weer veel roofvogels, even voorbij Torrequemada rechts van de weg weer veel broedhokjes met Scharrelaars en Kleine Torenavalk, en op een gegeven moment vlogen er zo'n 25 tot 30 rond boven een begraafplaats. In de buurt ook weer veel Grauwe Gorzen, Kuifleeuweriken en Ooievaars.

De laatste dag naar het noorden gereden de bergen in waar het nog voorjaar moest worden, maar ook dat was weer de moeite waard ! De wegen zijn in het hele gebied prima en heel rustig, de mensen spreken geen Engels dus taalgids meenemen. Wij hebben ± 80 vogelsoorten gezien; dat is niet zo veel als een stel jonge binken die in dezelfde week er maar liefst 130 hadden, maar die waren aan het jagen terwijl wij vooral aan het genieten waren van de overweldigende natuur en het prachtige weer.

Ik zou het zeker aanraden om daar eens te gaan vogelen - mochten er mensen heen willen, dan heb ik wel wat inlichtingen voor ze.

Fenologie VWG Midden-Kennemerland 2010

Rien Burger

In de winter en de lente van dit jaar werden de volgende zomervogels voor het eerst gezien cq. standvogels voor het eerst gehoord.

Zomervogel	Gem'92-'95 En '99-09	Datum 2010	Aantal. Locatie	Waar- Nemer
Blauwborst	29/3	24/3	2.Uit/NHD	ML/LK
Boerenzw.	26/3	30/3	3.NHD	TK
Boompieper	23/3	2/4	1.NHD	LK
Boomvalk	27/4	20/4	1.NHD	DD
Bosrietz.	11/5	10/5	2.NHD	DD
Braamsl.	16/4	10/4	2.NHD	DD
Fitis	24/3	24/3	2.NHD/Uit	LK/ML/TK
Fluiter	30/4	14/5	1.NHD	LK
G.roodstaart	7/4	7/4	1.NHD	LK/DD
Gele kwikst.	7/4	14/3	1.Cas.pold	ML
Gierzwaluw	22/4	22/4	1.Cas.	HS
Grasmus	12/4	14/4	1.NHD	JL
Gr.vliegenv.	5/5	16/5	1.NHD	JL
Gr.pootruiter	16/4	15/4	4/1.NHD	DD/LK
Grutto	26/2	21/2	2. Heil.	TK
Huiszwaluw	17/4	14/4	1.NHD	LK
Kl.karekiet	2/5	1/5	1.NHD	LK
Koekoek	18/4	20/4	1.NHD	JL
Lepelaar	5/3	26/2	1.Lim/Egm	DD/LK
Nachtegaal	11/4	6/4	1.NHD	LK
Oeverloper	27/4	26/4	1.NHD	LK
Oeverzw.	13/4	22/3	1.NHD	LK
Paapje	22/4	12/4	1.NHD	LK
Regenwulp	18/4	14/4	2.NHD	LK
Rietzanger	14/4	7/4	1.NHD	LK
Roodborsttap	1/3	3/3	2.NHD	LK
Rosse grutto	27/4	14/4	1.NHD	LK
Spotvogel	12/5	5/5	1.Cas.	JL
Sprinkh.z.	8/4	10/4	3.NHD	LK
Tapuit	22/3	2/4	2.NHD	LK

Tijftjaf	11/3	20/3	1.NHD/He	LK/ML/JL
Tuinfluiser	25/4	23/4	1.Egm.	LK
Visdief	11/4	14/4	2.NHD	LK
Wielewaal	17/5	25/5	1.NHD	LK
Zomertaling	19/4	-	-	-
Zw.roodst.	23/3	23/3	1.NHD	LK
Zwartkop	2/4	30/3	1.Heil.	TK
Standvogels	(1 ^e zang)			
Boomkruiper	15/1	30/1	1.NHD	LK
Boomleeuw.	17/2	24/2	2.NHD	LK
Glanskop	30/1	3/1	1.NHD	LK
Goudhaantje	14/2	21/2	1.NHD	JL
Goudvink	3/3	6/2	1.NHD	LK
Graspieper	27/2	24/2	1.NHD	LK
Groenling	4/2	21/1	1.Egm.	LK
Groene Sp.	18/1	1/2	1.NHD	LK
Gr.b.specht	18/1	10/1	1.NHD	LK
Gr.lijster	13/2	24/2	1.NHD	LK
Heggenmus	8/1	18/12	1.Egm.	LK
Holenduif	7/3	31/1	1.NHD	LK
Houtduif	26/1	17/1	1.Heem.	MB
Huismus	8/2	19/1	1.Egm.	LK
Kneu	23/3	19/3	1.NHD	LK
Koolmees	4/1	29/12	1.Limmen	AD
Merel	9/1	13/1	1.Castr.	JL
Pimpelmees	2/1	28/12	1.Limmen	AD
Putter	11/2	15/2	1.Egm.	LK
Rietgors	5/3	3/3	1.NHD	LK
Ringmus	23/2	1/3	1.Cas.	JL
Roodborst	7/1	28/12	1.NHD	TK
Turkse tortel	14/1	4/1	1.Egm.	LK
Veldleeuw.	16/2	7/2	3.Egm.	TK
Vink	3/2	28/1	1.Heiloo	TK
Winterkoning	12/1	22/1	1.Uitg.	ML
Witte kwikst.	25/2	3/3	1.NHD	LK
Zanglijster	7/1	28/12	2.Heil.	TK
Zw.mees	25/2	7/3	1.NHD	LK

Waarnemers: JL: Jan van Leeuwen, LK: Luc Knijnsberg, DD: Dick Dekker, AD: André Dekker, TK:Tjalling Kampstra, MB: Rien Burger, ML: Marian van Leeuwen, HS : Hans Stapersma.

Opmerking:

Bekijkt men de aankomsttijden vanaf 1993 dan is er geen sprake van een duidelijke vervroeging . Dit is in tegenspraak met de verhalen die men in tijdschriften etc. wel aantreft.

Vogelbladen

Rien Burger

Fitis, nr 1, 2010 (VWG Zuid-Kennemerland)

-Niet alleen onze eigen vogelwerkgroep verzet zich tegen roofvogelshows en alles wat daar mee samenhangt, maar ook andere vogelwerkgroepen ageren er tegen. Bij onze zuiderburen speelt wel een bijzonder bizar verhaal. De beheerder van de Amsterdamse Waterleidingduinen, Waternet, heeft een vergunning afgegeven aan twee valkeniers die met een Havik op konijnen jagen. Konijnen notabene, die zorgen voor minder vergrassing van de duinen en zo de duinen openhouden, goed voor o.a. Tapuit en Grauwe Klauwier. Ook Waternet onderschrijft het belang van het behoud van dit oorspronkelijk duinlandschap en zetten daarvoor "grote" grazers in. En ondertussen op konijnen laten jagen! Snapt u het??

De Skor, nr 1, 2010 (VWG Texel)

-Op Texel heeft men in 2009 het aantal broedende Zomertortels geteld. Men kwam tot een aantal van 55 paar. Dat betekent een achteruitgang van 60% t.o.v. 1987! Als oorzaak van deze grote daling wordt de afschuwelijke jacht in de landen rond de Middellandse Zee (inclusief Frankrijk) van 2 tot 4 miljoen per jaar genoemd en het verdwijnen van het hoofdvoedsel van de Zomertortel: onkruidzaden. Het laatste wordt vooral veroorzaakt door het gebruik van herbiciden in de landbouw.

-Een mooi verhaal: Mussen kunnen vaak in dezelfde boom of struik geweldig met elkaar te keer gaan. In dit geval betrof het echter alleen een paartje dat met veel gekwetter een struik binnenviel. Het mannetje deed een poging om haar te versieren, maar het vrouwtje was daar helemaal niet van gediend. Ze greep manlief bij zijn nekel en schudde hem heen en weer. Na kortstondig verzet hing het mannetje als een dood hoopje veren aan haar snavel en verzette zich niet meer. Zo hing hij ongeveer een halve minuut boven de afgrond toen ze hem maar losliet. Je zag haar denken : zo die heeft z'n lesje gehad. Het mannetje ging er als een speer vandoor.

De Kieft, nr 2, 2010 (VBW Zaanstreek)

-Volgens een persbericht verloopt het broedseizoen van de Bosuilen in Engeland dit jaar zeer voorspoedig. De Bosuilen profiteren van de overvloed aan Woelmuizen. Deze muizen hebben in de afgelopen strenge winter bescherming gevonden onder de dikke sneeuwlaag tegen de uilenpredatie. In één nest werden zelfs 49 dode muizen aangetroffen, terwijl de kuikens al tot hun strot vol zaten.

Tussen Duin en Dijk, n 2, 2010

-In het Zwanenwater broeden gemiddeld een kleine duizend paar Aalscholvers. Vanaf 1989, toen de Aalscholvers zich vestigden in het gebied, heeft het ruim tien jaar geduurd voordat het genoemde aantal bereikt werd. Het voedsel bestaat vooral uit jonge vis: Zandspiering, Bot, Schar, etc. die bij de Razende Bol bij Texel worden gevangen. Als men in het voorjaar en zomer in het Zwanenwater is, kan men de vogels de hele dag naar en van dit gebied zien vliegen.

Van Nature, nr 2, 2010

-De Kemphanen die vroeger de weilanden in Friesland gebruikten om op te vetten op hun trektocht naar Scandinavië en West Rusland, verleggen hun trekroute steeds meer naar het oosten. De weilanden in Friesland bieden te weinig voedsel en daarom pleisteren ze meer en meer in Wit-Rusland. De Friese vogelaars betreuren deze gang van zaken uiteraard zeer en zoeken naar effectieve verbeteringen.

Duin, nr 2, 2010

-Onderzoekers hebben ontdekt dat de zang van de Nachtegaal twee functies heeft. De nachtzang dient om het vrouwtje te lokken en wordt door ongepaarde mannetjes uitgevoerd. De zang overdag heeft als functie de concurrerende andere mannetjes te waarschuwen dat hier het territorium van de zanger ligt.

Sovon-Nieuws, nr 2, 2010

-Een voorlopige verkenning van de gevolgen van de strenge kou en de uitgebreide sneeuwval van de afgelopen winter laat zien dat de grootste klappen zijn gevallen bij de Blauwe Reiger, de Groene Specht en de Kerkuil. Waarschijnlijk zijn de gevolgen voor de Winterkoning en IJsvogel meegevallen. Merkwaardig is dat de Steenuil het eerder beter dan slechter heeft gedaan dit voorjaar. Ook bijzonder is dat het aantal territoria van de Cetti's Zanger in de Biesbosch steeg tot 200.

Opm. In het programma Vroege Vogels van 11 juli werd medegedeeld dat het aantal IJsvogels dit jaar met 30% is gedaald.

Waarnemingen in het werkgebied

Leo Heemskerk

Dit waarnemingen overzicht beslaat de periode van 1 april t/m 30 juni 2010. Het is kleine selectie van leuke waarnemingen uit het waarneming.nl archief. Alle waarnemingen zijn te lezen op waarneming.nl

Alle waarnemers worden hartelijk bedankt voor het invoeren van hun waarnemingen, ook al zijn de waarnemingen niet in dit overzicht verwerkt. Vragen over <http://www.waarneming.nl> kunnen gesteld worden aan info@waarneming.nl of eventueel aan ondergetekenden. Mocht u vragen of opmerkingen hebben over dit overzicht mail dan naar leo@heemdijk.demon.nl of bel me op 0251-655222

Jan-van-gent

27-6-2010 1 ex. Wijk aan Zee - Vuurbaakduin e.o. M. Zorgdrager
Verzwakt meegenomen door dierenambulance

Aalscholver

26-5-2010 608 ex. NHD - Hoefijzermeer Hans Schekkerman
Nesten in kolonie hoefijzermeer en nabijgelegen bosjes compleet geteld.
Bestaat uit 5-6 subkolonies in verschillende bosjes. Broedresultaten lijken goed: op meeste nesten 2-3 grote jongen.
30-6-2010 2000 ex. NHD - Hoefijzermeer Leo Heemskerk

Kuifaalscholver

5-4-2010 1 ex. IJmuiden - Noordpier Maarten Hotting
Prachtig beest, foeragerend langs de Noordpier.
11-4-2010 2 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen Jan Zorgdrager een beetje baltsend (zie foto). Behoorlijk schuw.
15-4-2010 1 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen Frank Derriks

Kleine Zilverreiger

30-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Remco Oosterlaar
Zwarte poten, zwarte snavel, minder diepe vleugelslag dan grote zilver.
4-6-2010 1 ex. NHD - Infiltratiegebied Luc Knijnsberg
10-6-2010 1 ex. Castricum (gemeente) Mark Res
Vogel maakte in eerste instantie aanstalten neer te strijken in de Grote Ven maar vloog toch weer op richting spoor waar de vogel ook vandaan kwam!
10-6-2010 1 ex. ex. NHD - Hoefijzermeer Hans Schekkerman

Zwarte Ooievaar

29-4-2010 1 ex. Zuider Nollen Arnold Wijker

Ooievaar

2-4-2010 1 ex. Bakkum Guido Keijl

2-4-2010 2 ex. Danny & Lonnie Bregman

Bijzonder! Vlogen laag en bleven vrij lang boven ons huis hangen.

3-4-2010 2 ex. Heemskerk - Landgoed Marquette Rienk Slings

Laag overvliegend, bijna strijkend; hoorden duidelijk bij elkaar.

6-4-2010 2 ex. Castricum - Zeeweg Michel Ruhland

Paartje cirkelend boven de lepstukken, even leek het of landing werd ingezet doch vlogen door richting noorden

6-4-2010 4 ex. NHD - Terrein Bakkum Ronald Slingerland

15-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Jan van Leeuwen

30-4-2010 1 ex. Castricum (gemeente) Hans Stapersma

Wilde Zwaan

2-4-2010 1 ex. Castricum - Plasjes N203 Leo Heemskerk

3-4-2010 1 ex. Castricum - Plasjes N203 Ruud Altenburg

9-4-2010 1 ex. Castricum - Plasjes N203 Mark Res

16-4-2010 1 ex. Castricum - Plasjes N203 Ronald Sunnotel

Grauwe Gans

19-6-2010 510 ex. NHD - Hoefijzermeer Hans Schekkerman

310 hoefijzermeer, 200 elders in infiltratiegebied (w.o. 18 juvenielen).

Een geringd exemplaar met groene halsring, groen en witte cijfers verbleef in het NHD. Vogel was geringd bij het Alkmaardermeer.

Brandgans

30-6-2010 348 ex. Castricum - Centrum Hans Schekkerman

Hele dorp (incl Karpervijver en Duin & Bosch) geteld. In totaal 348 vogels, w.o. 17 paren met in totaal 23 jongen en 5 paren met nest. Inbegrepen 1 volle hybride BrandxCanadagans + ca. 11 2e-3e generatie terugkruisingen.

Rotgans

28-5-2010 1 ex. Beverwijk Hans Groot 's Avonds roepend overvliegend

Casarca

Van begin april tot 1 juni verbleef 1 vogel op het NHD - Terrein Bakkum

Grote Zaagbek

2-4-2010 2 ex. Heemskerk Joost Heeremans

4-4-2010 1 ex. De Grote Ven Mark Res

Wespendief

Verskillende vogels werden in het NHD gezien. Dit geeft indicatie dat er weer broedpogingen gedaan zijn.

Zwarte Wouw

17-4-2010 1 ex. Heemskerk Rienk Slings na tel. tip H. Huneker

26-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Ruud Altenburg

Laag over de boomtoppen afzeilend richting zuid.

28-4-2010 1 ex. Castricum Cees de Vries

Mooi kunnen bekijken. Iets gevorkte staart.

Rode Wouw

1-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Joost Klein Haneveld, Ton Lakeman
cirkelend boven Wei van Brasser.

2-5-2010 1 ex. NHD - Doornvlak Cora Schipma

Met 2 andere boswachters rode wouw gezien. Mooi hoor.

Slangenarend

15-5-2010 1 ex. NHD - Karpervijver Hans Stapersma mogelijk

11-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Rienk Slings

Groot ! Bruingrijze roofvogel. Vleugels vlak; alleen de uiterste puntjes vd
slagpennen opkrullend. Lange staart. Vleugels relatief puntig. Van onderen
licht. Geen duidelijke tekening gezien (te ver en ongunstig licht).

Permanent biddend met ondiepe vleugels"

Blauwe Kiekendief

7-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Marga Ronhaar

16-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Egmond Linda Doedens witte stuit

2-6-2010 1 ex. Uitgeest (gemeente) Lonnie Bregman

Juveniel, laag overvliegend.

Smelleken

2-4-2010 1 ex. NHD – Infil (NW), Hazenduin (102-507). CS Roselaar

Lange tijd in top struik zittend, daarna door naar NO

13-4-2010 1 ex. Zuider Nollen Luc Knijnsberg

Boomvalk

28-4-2010 1 ex. Uitgeest (gemeente) Lonnie Bregman

4-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Ruud Costers

8-5-2010 1 ex. Uitgeesterbroekpolder Danny Bregman

Mijn eerste dit jaar.

14-5-2010 1 ex. NHD – Infil (NW), Hazenduin (102-507) Lonnie Bregman

15-5-2010 1 ex. NHD - Hoefijzermeer Ruud Altenburg

21-5-2010 2 ex. Uitgeest (bebouwde kom) Dick Dekker

25-5-2010 1 ex. NHD - Heemskerk Frank in den Bosch, Joke Huijser

14-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Klaas van den Berg

23-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Rienk Slings

30-6-2010 1 ex. Heemskerk Joost Heeremans

Sakervalk

3-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum, Henk Levering
Grote valk met bruine bovendelen. Had belletje en iets groens bij poten.

Slechtvalk

9-4-2010 1 ex. Castricum - Plasjes N203 Mark Res
15-4-2010 1 ex. NHD - Doornvlak J.P. Zuiderwijk
8-5-2010 1 ex. Zuider Nollen Arnold Wijker
30-6-2010 1 ex. Zuider Nollen Hans Schekkerman

Patrijs

11-4-2010 2 ex. Bergen (NH.) (gemeente) Rob Blik
8-5-2010 1 ex. Bergen (NH.) (gemeente) Leon Edelaar
20-5-2010 4 ex. Castricum (gemeente) Henk van der Leest
4-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Egmond Cees de Vries
25-6-2010 1 ex. Castricum (gemeente) CS Roselaar
Vrouw en eclipskleed met minimaal twee kleine pullen (en mogelijk meer)
langs rand en in bollenveld, 2 ex. Castricum (gemeente).

Kwartel

6-6-2010 3 ex. Zuider Nollen Henk Levering 3 mannetjes roepend
13-6-2010 4 ex. Zuider Nollen Tycho Hoogstrate
14-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Egmond Cees de Vries
Korenbloemen en kwartel!

Kraanvogel

3-4-2010 3 ex. NHD - Terrein Egmond Véronique van Meurs
10-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Egmond Puur water & natuur Dave Nanne
11-4-2010 1 ex. Bergen (NH.) (gemeente) Rob Blik Overvliegend

Morinelplevier

18-4-2010 1 ex. Uitgeest (gemeente) Ruud Altenburg
In grote groep oudplevieren

Goudplevier

7-4-2010 350 ex. Bergen (NH.) (gemeente) Jacos Jes
11-4-2010 75 ex. Castricum - Plasjes N203 Jacques de Koning
24-4-2010 60 ex. Uitgeest (gemeente) Hans Stokkel

Zilverplevier

5-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Luc Knijnsberg
8-5-2010 4 ex. NHD - t.h.v. Paal 43 Leo Heemskerk
Over de branding naar noord.
3-5-2010 3 ex. Zuider Nollen Lonnie Bregman
We konden ze helaas niet vangen, wel m'n eerste van het jaar.
15-5-2010 2 ex. NHD - Terrein Bakkum Frank in den Bosch

Kanoet

8-5-2010 1 ex. NHD - t.h.v. Paal 43 Leo Heemskerk Zat op het strand

2-6-2010 1 ex. Castricum - Stille strand en zee Michel Ruhland

Rustig foeragerend langs waterlijn; liet zich makkelijk van vrij dichtbij observeren.

Kemphaan

6-4-2010 2 ex. Heemskerk (gemeente) CS Roselaar

19-4-2010 1 ex. Uitgeest (gemeente) Lonnie Bregman

Mooi mannetje, dicht bij het fietspad. Eerste voor 2010! Leuke goedmaker voor Morinelplevier-dip.

Grutto

05-05-2010 1 ex Akersloot - Hempolder G. van Beckhoven, J vd Klaauw
Geheel witgekleurde grutto (foto's staan op waarneming.nl).

IJslandse Grutto

3-4-2010 150 ex. Castricum - Plasjes N203 Ruud Altenburg Ervan
uitgaand dat er in totaal ongeveer 200 Grutto's zitten.

4-4-2010 20 ex. Castricum - Plasjes N203 Mark Res

Geschatte hoeveelheid maar waarschijnlijk meer, omdat er ook een groot
aantal twijfelgevallen tussen zaten.

9-4-2010 20 ex. Castricum - Plasjes N203 Mark Res

15-4-2010 1 ex. Heemskerk - Landgoed Marquette Pieter de Wildt

Rosse Grutto

13-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Luc Knijnsberg

Ook even aan de grond.

3-5-2010 3 ex. NHD - Soeckebacker Véronique van Meurs

5-5-2010 11 ex. NHD - Terrein Castricum Luc knijnsberg

Vangst op de VB, ook kleurringen.

8-5-2010 30 ex. NHD - t.h.v. Paal 43 Leo Heemskerk

Enkele groepjes laag over de zeereep naar Noord.

9-5-2010 150 ex. Noordzee Willem Olbers

Waarschijnlijk veel meer in verschillende groepjes tussen 9 en 12 uur. Een
groep van ca. 100. Er waren er ook nog 10 een tijd op het strand aan het
fourageren maar die vlogen later ook noordwaards.

13-5-2010 16 ex. NHD - Hoefijzermeer Piet Admiraal

13-5-2010 16 ex. Zuider Nollen Lonnie Bregman Groepen van 2, 6 en 7
ex. plus een losse. Gevangen met Luc Knijnsberg en Jan Visser.

16-5-2010 2 ex. NHD - Terrein Castricum Ruud Altenburg

Regenwulp

13-4-2010 2 ex. NHD - Terrein Castricum Luc Knijnsberg

26-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Ruud Altenburg

6-5-2010 50 ex. Castricum - Stille strand en zee Michel Ruhland
Op de trek langs het strand in groepjes van acht en twaalf, in kwartier tijd
zo'n vijf groepjes gezien.

9-5-2010 20 ex. IJmuiden - Noordpier Jan Zorgdrager

16-5-2010 1 ex. NHD - Infil (NW), Hazenduin (102-507) S. Schagen
Overvliegend naar zuid, roepend.

24-5-2010 1 ex. Castricum –Centrum overvliegend Leo Heemskerk

Zwarte Ruiter

9-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Luc Knijnsberg
Herstelproject Diederik.

18-6-2010 1 ex. Castricum - Plasjes N203 Mark Res

Bosruiter

21-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Hans Schekkerman

Zwartkopmeeuw

18-4-2010 5 ex. Noordzeekanaal Bob Molenaar

22-5-2010 1 ex. Castricum – Centrum, Henk Levering

Vloog roepend over mijn tuin met twee Stormmeeuwen.

22-5-2010 1 ex. Leo Heemskerk

Een roepende Zwartkopmeeuw vloog over mijn tuin. Nieuw voor de tuinlijst

22-5-2010 1 ex. Heemsk. – Heemsk. Noordbroekpolder Ruud Altenburg

Vloog helaas binnen het kwartier weg (zo lang had ik nodig om mijn
camera te halen), blijkbaar over de tuin van Leo Heemskerk!

23-5-2010 1 ex. Heemsk. – Heemsk. Noordbroekpolder Ruud Altenburg

Kwam roepend aanvliegen, 10 minuten badderend, daarna door naar NO.

8-6-2010 2 ex. Heemskerk – Heemsk. Noordbroekpolder Robert Stoker

28-6-2010 3 ex. NHD - Hoefijzermeer Hans Schekkerman

Frequent roepend.

Dwergmeeuw

1-4-2010 1 ex. IJmuiden - Noordpier Jan Willem Dekker

10-4-2010 20 ex. Castricum - Strand / Noordzee Wim Rimmelzwaal

13-4-2010 75 ex. NHD - Terrein Castricum Luc Knijnsberg

Regelmatig wat groepjes overtrekkend.

10-5-2010 2 ex. IJmuiden - Noordpier Ruud Altenburg

16-5-2010 3 ex. Castricum - Strand / Noordzee Ruud Altenburg

Kleine Mantelmeeuw

17-5-2010 2000 ex. IJmuiden - Forteiland Ruud Altenburg

Baltische Mantelmeeuw

13-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Ruud Altenburg

"Lastig van 3kj te onderscheiden en daarmee natuurlijk een 'klassieke' 2kj
fuscus. Leeftijd bepaald ad hand van combinatie verse, gitzwarte tweede

generatie handpennen (3kj zou min of meer gesleten tweede generatie handpennen hebben), onbestemd gedrag.

20-6-2010 1 NHD - t.h.v. Paal 48 Ruud Altenburg.

De allereerste meeuw die ik bekeek bij de strandopgang! De volgende keer eens een geringde?

Geelpootmeeuw

26-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Ruud Altenburg

Het zullen er vast meer geweest zijn; bulk van de grote groep meeuwen (voornamelijk Kleine en Grote Mantel) vloog op door wandelaar net voordat ik de groep kon scannen.

13-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Ruud Altenburg

20-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Ruud Altenburg

Pontische Meeuw

17-5-2010 1 ex. IJmuiden - Forteiland Ruud Altenburg Belgische ring

Kleine Burgemeester

2-5-2010 1 ex. IJmuiden - Noordpier Bert Beekman

Noordse Stern

16-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Ruud Altenburg

Dwergstern

21-4-2010 2 ex. Castricum - Strand / Noordzee Michel Ruhland

Samen met Visdiefjes tegen de wind in foeragerend, daardoor lang op een plek en goed waarneembaar.

28-4-2010 4 ex. NHD - Terrein Castricum Michel Ruhland

Toch maar weer melden, samen met Visdiefjes nabij het stille strand, een lust voor het oog.

9-5-2010 2 ex. Noordzee Willem Olbers

16-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Ruud Altenburg

2-6-2010 4 ex. NHD - t.h.v. Paal 48 Rienk Slings

Zwarte Stern

13-5-2010 1 ex. Zuider Nollen Joop Bosman

16-5-2010 5 ex. NHD - Terrein Castricum Ruud Altenburg

21-6-2010 1 ex. NHD - t.h.v. Paal 40 Addy Glas

Zomertortel

28-4-2010 1 ex. NHD - De Krim Arnold Wijker

16-5-2010 2 ex. NHD - De Krim S. Schagen

1 zingend in abelen en omhoog/omlaag vliegend van tak. Later 2 vogels van deze plek vliegend naar noord.

22-5-2010 1 ex. NHD - De Krim Erwin van Saane

28-5-2010 1 ex. NHD - De Krim Cees de Vries

29-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Egmond S. Schagen

- 2-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Michel Ruhland
 Rustig fouragerend op braakliggende grond langs de duinweg.
 6-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Egmond Paul de Jong
 13-6-2010 1 ex. Heiloo (gemeente) Kees Roobeek
 15-6-2010 1 ex. NHD - De Krim S. Schagen

Halsbandparkiet

Max 4 ex. Heemskerk - Landgoed Marquette verschillende data.

- 18-5-2010 1 ex. Beverwijk Lonnie Bregman
 8-6-2010 1 ex. Bakkum Guido Keijl
 21-6-2010 1 ex. Beverwijk Lonnie Bregman
 27-6-2010 2 ex. Uitgeest (gemeente) Lonnie Bregman
 Kwamen vanuit NW, maakten een bocht boven ons huis en vlogen door richting ZW.

Kerkuil

- 14-5-2010 1 ex. Bergen (NH.) (gemeente) Sander Lagerveld
 4-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Thijs Fijen
 30-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Cas Leo Heemskerk 1x kort horen roepen.

Bosuil

- 5-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Piet Admiraal
 Kon de uil horen vanaf mijn huis, zat ergens buiten.
 9-4-2010 2 ex. Heemskerk - Landgoed Marquette Bobby Bok
 Roepende man + vrouw.
 16-4-2010 1 ex. NHD - Karpervijver Mariëlle Wielstra
 20-4-2010 2 ex. Bakkum - Noord Hans Stapersma
 Roepende man en vrouw.
 25-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Tycho Hoogstrate
 25-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Luc Knijnsberg
 6-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Haye de Jong
 10-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Hans Stapersma
 Takkeling op de grond - terug gezet in boom; later toch dood gevonden.
 4-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Thijs Fijen
 13-6-2010 1 ex. Bakkum - Noord Jan van Leeuwen

Ransuil

- 21-4-2010 1 ex. Castricum (gemeente) Dirk Glorie
 26-5-2010 3 ex. Heemskerk Ron Dam
 2 juveniel en 1 ouder (voedsel brengen).
 2-6-2010 1 ex. Heemskerk Ron Dam bedelend
 4-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Thijs Fijen
 8-6-2010 2 ex. NHD - Egmond Binnen Peter van de Berg
 21-6-2010 3 ex. Akersloot Ronald Slingerland

IJsvogel

1-4-2010 1 ex. NHD - Karpervijver Luc Knijnsberg
27-5-2010 1 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen Lonnie Bregman
Vloog schuin over het kanaal (richting ZO) met visje in z'n snavel vlak langs/om (?) de pont. Misschien broedt hij aan de noordkant.

Kleine Bonte Specht

3-4-2010 1 ex. NHD - Castricum Hans Schekkerman, Henk Levering
10-4-2010 1 ex. NHD - Castricum Jack Zwanenburg, Wim Remmelzwaal
16-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum CS Roselaar
Hakkend in achterzijde afgebroken stronk, roepend (klikkliki), maar lastig in beeld te krijgen (alleen van me afvliegend in boomkruinen), sexe onbekend
26-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Ruud Altenburg
Roffelend; met wat geduld later ook prima gezien.
28-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Luc Knijnsberg
Roffelend en roepend.
28-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Michel Ruhland
In de hoge populieren langs de leplaan, goed waarneembaar in 't zonnetje, vaak roffelend.
24-6-2010 1 ex. NHD - Doornvlak Luc Knijnsberg

Oeverwaluw

16-4-2010 4 ex. Zuider Nollen CS Roselaar al fouragerend naar noord
30-4-2010 1 ex. NHD - Karpervijver Jacos Jes
1-5-2010 2 ex. Zuider Nollen Jan Zorgdrager

Engelse Kwikstaart

1-5-2010 2 ex. Zuider Nollen Jan Zorgdrager
In kantje; vlogen later op, gingen in struik zitten. Geheel geelgr. koppen.

Grote Gele Kwikstaart

6-4-2010 1 ex. Heemskerk - Landgoed Marquette Mary Markx
29-4-2010 1 ex. Zuider Nollen Arnold Wijker
2-5-2010 1 ex. NHD - Karpervijver Hans Groot laag naar N vliegend
31-5-2010 1 ex. Castricum - Centrum Guido Keijl
Op 't dak van winkelcentrum Geesterduin.
14-6-2010 1 ex. Zuider Nollen Guido Keijl
19-6-2010 1 ex. NHD - Karpervijver Jan van Leeuwen

Rouwkwikstaart

13-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Egmond Ronald Sunnotel
14-4-2010 1 ex. Zuider Nollen Arnold Wijker
16-4-2010 2 ex. Zuider Nollen Michel Ruhland
Minstens 2 exx. tussen grote groep witte kwikstaarten (ca. 30) foeragerend op veldjes langs de van Oldenborghweg.

Paapje

18-4-2010 2 ex. NHD - Terrein Egmond Addy van Overbeeke
Wel paartje maar nr 2 niet scherp kunnen zien.

Groenlandse Tapuit

26-4-2010 2 ex. Zuider Nollen Luc Knijnsberg
2 man; determinatie op basis Svenson, vleugellengte 106mm en 110mm.

Beflijster

In de maand april verschillende waarnemingen in het NHD
28-5-2010 2 ex. NHD - t.h.v. Paal 48 Tom Damm

Cetti's Zanger

10-4-2010 1 ex. Zuider Nollen Luc Knijnsberg

Bosrietzanger

5-5-2010 2 ex. Uitgeest (gemeente) Lonnie Bregman
M'n eerste voor 2010. Deden o.a. de roep van een Groenling na.

28-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Piet Admiraal

In het topje van een vlier.

3-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Marcel Laan

4-6-2010 3 ex. Uitgeest (gemeente) Lonnie Bregman

Om 18:20u 2 ex. gezien en ook wat roepjes/vage zang gehoord. Nu 3 ex.
gezien die constant heen en weer vliegen tussen het gras (voedsel) en het
jonge riet bij een sloot (mogelijk 2 nesten).

6-6-2010 1 ex. NHD – Infil. (NW), Hazenduin (102-507) Hans Groot

6-6-2010 2 ex. Castricum Henk Levering

Tegen spoor bij Helmkade, zitten er al de hele week.

8-6-2010 1 ex. Castricum Leo Heemskerk

Zat vol te zingen in de sloot naast het spoor (Helmkade)

10-6-2010 1 ex. Heemskerk Lonnie Bregman

Deed volgens mij o.a. Putter en alarmroep Merel na.

12-6-2010 1 ex. Bakkum en 1 ex. Castricum Leo Heemskerk

19-6-2010 2 ex. Castricum Leo Heemskerk

25-6-2010 1 ex. Heemskerk – Heemsk. Noordbroekpol. Joost Heeremans
Voor het eerst op deze plek waargenomen.

26-6-2010 1 ex. Heemskerk Joost Heeremans

Grote Karekiet

Vanaf 28-4-2010 tot 14 juni 1 en soms 2 ex. NHD - Karpervijver meerdere
waarnemingen

Vanaf 25-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum tot en met 19-6-2010

Vanaf 16-6-2010 1 ex. NHD – Hoefijzermeer/ Zuider Nollen/Hazenduin tot
en met 25-6-2010

Spotvogel

23 en 24 mei 2010 1 ex. Bergen (NH.) (gemeente) Cees Baart
Natuurtuin met bloemenweide.

24-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Egmond Arnold Wijker

25-5-2010 1 ex. Beverwijk Hans Groot

25-5-2010 1 ex. NHD - De Krim Arnold Wijker

29-5-2010 1 ex. Krengenbos eo Hans Schekkerman

29-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Hans Schekkerman

30-5-2010 1 ex. Castricum (gemeente) Henk van der Leest

30-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Lonnie Bregman

Nieuwe soort! Eerst even 'wakker geschud' door de zang af te spelen met mijn (broertjes) mobiel, waar hij onmiddellijk op reageerde (hij zat verrassend dichtbij). Toen werd hij weer stil en speelde ik het geluid weer even af, waarna hij bleef zingen.

31-5-2010 1 ex Castricum (gemeente) Hans Schekkerman

31-5-2010 1 ex NHD - De Krim Luc Knijnsberg

6-6-2010 1 NHD – Infil.(NW) Hazenduin (102-507) Henk Levering

7-6-2010 1 NHD – Infil.(NW) Hazenduin (102-507) Marten Schmitz

10-6-2010 1 NHD – Infil.(NW) Hazenduin (102-507) Hans Schekkerman

Fluiter

Vanaf 30 april tot eind juni werden er Fluïters op verschillende locaties in het NHD gezien en vooral gehoord.

Vuurgoudhaan

5-4-2010 1 ex. NHD - Hoefijzermeer Hans Groot

Er werd zang afgespeeld door de VB, mogelijk is de vogel hierdoor gelokt.

Grauwe Vliegenvanger

Werd vanaf 14 mei gemeld in het NHD en op Landgoed Marquette op verschillende plekken. Meestal 1 maar soms ook 2 vogels.

Bonte Vliegenvanger

29-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Egmond Mary Markx, J. Beers

13-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Bert Beekman

Wielewaal

27-5-2010 1 ex. Castricum - Zeeweg Robert Stoker

29-5-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Tycho Hoogstrate

14-6-2010 1 ex. NHD - Karpervijver Klaas van den Berg

19-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Castricum Hans Schekkerman

Tussen jodels door een opvallend gevarieerde zachte subzang.

Grauwe Klauwier

29-5-2010 1 ex. Limmerpolder Frans Parmentier

Klapekster

- 8-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Ronald Slingerland
18-4-2010 1 ex. NHD - t.h.v. Paal 43 Henk van der Leest

Keep

- 12-4-2010 2 ex. NHD - Terrein Egmond Noor Mather
12-4-2010 6 ex. NHD - Terrein Egmond Noor Mather roepend tp.
13-4-2010 1 ex. NHD - Egmond Binnen Trudy Winthorst
7-5-2010 1 ex. IJmuiden - Havens & Sluizen Bob Molenaar
Zat ff te rusten en vloog daarna door. Best laat Keepje.

Sijs

- 2-4-2010 2 ex. NHD - Terrein Bakkum CS Roselaar
16-4-2010 3 ex. NHD - Terrein Egmond Addy van Overbeeke
29-5-2010 2 ex. NHD - De Krim Pierre van der Wielen
Lokale broedvogels of late trekkers?

- 19-6-2010 2 ex. NHD - De Krim Jaap Groenhof

Grote Barmsijs

- 12-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Egmond Noor Mather in de groep kepen.
18-4-2010 1 ex. NHD - De Mient Addy van Overbeeke

"Vogel kwam tijdens groot koolmeesalarm héél kort even tevoorschijn uit dichte begroeiing. Ik had net de kijker voor, juist vanwege dat vogelalarm, en kreeg hem zo, weliswaar heel kort, maar groot en haarscherp in beeld. Prachtig. Vrouwtje waarschijnlijk.

- 4-6-2010 2 Heemskerk (gemeente) Piet Admiraal
1 man en 1 vrouw op een hek, klein dik vogeltje met een rode vlekjes op de borst; verderop zaten ook nog allerlei kleine vergelijkbare vogeltjes maar die kan ik niet met zekerheid Barmsijs noemen.

Kleine Barmsijs

- 28-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Rienk Slings
Vertoonde binding met terrein, maar geen terr. indicatief gedrag, laat!

Kruisbek

- 4-4-2010 1 ex. NHD - Terrein Egmond Addy van Overbeeke
17-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Bakkum Peter van de Berg
17-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Rienk Slings
17-6-2010 2 ex. NHD - De Mient Ingmar van der Brugge
25-6-2010 3 ex. Castricum - Zeeweg Henk van der Leest
25-6-2010 3 ex. NHD - De Mient Noor Mather
27-6-2010 4 ex. Castricum Hans Schekkerman
27-6-2010 6 ex. NHD - De Mient Trudy Winthorst
27-6-2010 10 ex. NHD - De Mient Sylvia Rouse , Wilma van Holten
27-6-2010 10 ex. NHD - Terrein Egmond Jaap Groenhof

Roodmus

31-5-2010 1 ex. NHD - De Mient Luc Knijnsberg

Viel op door kenmerkende zang. Paar keer zingend, helaas niet waargenomen. Wel 100% zeker.

14-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Rienk Slings

Zat steeds te zingen.

23-6-2010 1 ex. Zuider Nollen Hans Schekkerman

Zong een strofe of vijf op aangegeven plek (geen verwarring mogelijk met geluid vanaf ringstation; dat was uit), klonk daarna nog een paar keer verder weg en bleef toen onvindbaar.

23-6-2010 1 ex. Zuider Nollen 1 ex. Michel Ruhland

Zingend in bosje langs van Oldenborghweg, liet zich even goed zien, vloog later weg richting west.

24-6-2010 1 ex. NHD - Terrein Heemskerk Ron Dam snel verplaatsend

25-6-2010 1 ex. Zuider Nollen CS Roselaar

Slechts 1x roep gehoord in omgeving; gelijktijdig ook door Hans & Henk gehoord.

30-6-2010 1 ex. Zuider Nollen Leo Heemskerk 1x het bekende liedje.

Morinelplevier

foto: Ruud Altenburg

Lezingen & Excursies – 4de kwartaal 2010

Commissie Lezingen & Excursies

NB i.v.m. brandveiligheid max. 114 bezoekers voor de lezingen in bezoekerscentrum 'de Hoep'; vol is vol! Kom dus op tijd !!!!!

Zaterdag 9 oktober: excursie Gouzee en Waterland (Krooneend ?!).

Excursieleider: Huub Huneker.

Vertrek station Castricum: 7.30 uur, tot ca 15.00 uur.

Zondag 24 okt en zaterdag 30 okt: excursie 'Vogeltrek', NHD

Excursieleider: Huub Huneker.

Vertrek Strandplateau Castricum (= einde Zeeweg Bakkum): 8.00-12.00u

Let op: beide excursies gaan alleen door met gunstige weersomstandigheden. Wel/niet doorgaan wordt bekendgemaakt op voorafgaande avond, via emailkring. U kunt die avond ook (tussen 19.00 en 20.00 uur) bellen met Huub Huneker (0251-206303) of Renie van der Werf (072-5337078).

Woensdag 10 nov: Algemene ledenvergadering

PWN bezoekerscentrum 'de Hoep'; aanvang 20.00 uur. Na de pauze zal:

- Jan van Leeuwen foto's tonen van de Polen excursie, mei 2010.
- Hans Stapersma foto's tonen van Eilat, voorjaar 2010

Zondag 21 nov: excursie Arkemheense Polder, Harderbroek en Horsterwold (o.a. Kleine Zwaan, Zeearend, Appelvink)

Excursieleiders: Jan Zweeris en Huub Huneker.

Vertrek station Castricum: 8.00 uur; tot ca. 17.00 uur.

Dinsdag 14 dec: dialezing 'Het leven van de Tureluur'.

Spreker: Wim Tijssen

PWN bezoekerscentrum 'de Hoep'; 20.00 uur.

Zondag 19 dec: Winter-(fiets-)excursie, Noord Hol. Duinreservaat.

Excursieleiders: André en Dick Dekker.

Vertrek station Castricum: 9.00 uur; tot ca. 13.30 uur. Eigen fiets meenemen a.u.b.

Noteer ook deze (voorlopige) data alvast in uw agenda:

Za. 8 jan: Excursie Zuidpier IJmuiden e.o.

Di. 18 jan: Dialezing "Kop van Overijssel, Verrassend Natuurlijk"

Zo. 6 feb: Dagexcursie Zuidholland / Zeeland

Di. 22 feb: Dialezing "Vogels in de Woestijnen van Centraal Azië (waaronder zeldzame soorten Grondgaaien)"